

Slivniški pogledi

| oktober 2018 | letnik 5 | številka 45 |

OBČINA
CERKNICA

Beč | Bečaje | Begunje pri Cerknici | Bezuljak | Bločice | Bloška Polica | Brezje | Cajnarje | Cerknica | Čohovo | Dobec
Dolenja vas | Dolenje Jezero | Dolenje Otave | Gora | Gorenje Jezero | Gorenje Otave | Goričice | Grahovo | Hribljane
Hruškarje | Ivanje selo | Jeršiče | Korošče | Koščake | Kožljek | Kranjče | Kremenca | Krušče | Kržišče | Laze pri Gorenjem Jezeru
Lešnjake | Lipsenj | Mahneti | Martinjak | Milava | Osredok | Otok | Otonica | Pikovnik | Pirmane | Podskrajnik | Podslivnica
Ponikve | Rakek | Rakov Škocjan | Ravne | Reparje | Rudolfovo | Selšček | Slivice | Slugovo | Stražišče | Sveti Vid | Ščurkovo
Štrukljeva vas | Tavžlje | Topol pri Begunjah | Unec | Zahrib | Zala | Zelše | Zibovnik | Žerovnica | Župeno

3 Uvodnik

4 Intervju

Miroslav Lekšan

7 Modre strani

8 Iz občinske hiše

12 Aktualno

14 Gospodarstvo

18 Utrip

19 Ljudje med nami

Ivanka Gantar

20 Dogaja se

Naloži brezplačno aplikacijo Občina Cerknica in bodi obveščen o dogajanju!

Slivniški pogledi – glasilo Občine Cerknica

Izdaja: Občina Cerknica, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica.

Fotografija na naslovnici: Ljubo Vukelič: Čebelar

Izid: vsak mesec, na začetku meseca. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerknica.

Cena: 2,78 evra za izvod s poštnino za naročnike izven občine Cerknica. Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Cerknica in prihodkov oglaševanja.

Odgovorna urednica: Maruša Opeka

Uredniški odbor: Marija Hribar, Miha Jernejčič, Maruša Mele Pavlin, Polona Otoničar Pajk, Sabina Popek Simšič

Urednik fotografije: Ljubo Vukelič

24 Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz
Župeno

26 Naša društva

Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Unec

28 Kultura in kulturniki

30 Mladi mladim

31 Šport

Ivan Kranjc

34 Obveščamo

36 Duh nekega drugega časa

38 Komunala Cerknica

39 EnSvet Cerknica svetuje

40 Ideja za izlet

41 Notranjski regijski park

42 Razgibajmo možgane

44 Napovednik

Lektoriranje: Polona Otoničar Pajk

Oblikovanje: Avrora AS, d. o. o.

Tisk: Para tiskarna, d. o. o.

Naklada: 4.050 izvodov

ISSN: 2386-0197

✉ **Naslov uredništva:**

Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica

✉ **E-naslov:** urednistvo@slivniskipogledi.si

📘 **Facebook:** Slivniški pogledi

Mnenje

📷 Ljubo Vukelič

Naj najprej napišem nekaj o sebi. Egocentrično, vem, a če boste brali naprej, boste videli, zakaj je to neizogibno. Strašno mi gre na živce, če mi nekdo vsiljuje svoje mnenje – sploh, če je to drugačno od mojega. In ker sem človek, ki se že ves čas skuša ravnati po načelu »ne delaj drugim tistega, česar ne želiš, da bi drugi delali tebi«, tudi sam ne maram vsiljevati svojega mnenja drugim. A ko je treba napisati uvodnik, moraš v njem napisati svoje mnenje. In če svoje mnenje napišeš v uvodnik, ga, hočeš nočeš, vsiljuješ drugim. In moje mnenje je, da to ni fajn.

Najprej sem hotel pisati o bližajočih volitvah, ker je to zdaj aktualno. Vse sem že napisal. O tem, kako je predvolilni čas fajn, kako se vse stvari naredijo, projekti izpeljejo, otvoritve so na vsakem koraku ... Pa sem uvodnik na koncu prebral in ugotovil, da bi me po takšnem spisu okarakterizirali kot pripadnika ene izmed političnih opcij, pa čeprav sem skušal uporabljati le zdravo pamet. Pravzaprav svojo pamet, zdrava je, kolikor je. Ker nočem biti ne bel ne rdeč ne zelen in ne rozast, je stvar pristala v košu. Računalniškem, ne navadnem, ker ne tiskam stvari, če ni res nujno. Drevesa pa to.

Potem sem se odločil, da pišem o začetku šolskega leta, otroci grejo prvič v šolo, eni peš, druge z avtom odpeljejo starši, eni imajo kup krožkov, drugi prisegajo na prosto igro, eni so za računalnikom, ker brez računalniškega znanja danes težko dobiš službo, drugi zunaj, ker prisegajo na vrnitev h koreninam ... O tem, kaj se mi zdi najbolje, imam svoje mnenje. Ampak, kdo pa sem, da bi to mnenje vsiljeval drugim, saj moj sin vendar še ni v šoli, pedagoško fakulteto sem sicer že videl odznotraj, ampak dlje od menze nisem prišel. To, da sem član uredniškega odbora Slivniških pogledov,

mi ne daje pravice, da bi pisal o tem. In v košu je pristala še druga stvar.

Kaj pa lahkotnejše teme ... Turizem – mislim, da sem o tem pisal že dovolj; če že nisem pisal, sem pa govoril. Pri nas je »lepu« in o tem ne bi še enkrat razpredal – bolje je, da se o tem na lastne oči prepričate zunaj, kot pa da berete v časopisu. O tem torej nisem niti začel pisati, tako da je koš ostal na pol napolnjen.

Šport – eni zmagajo, drugi izgubijo, enim gre dobro, drugim slabše, če pišem o športni infrastrukturi v občini, bo ponovno izgledalo politično, to, da se je fajn rekreirati, pa tako ali tako vsi veste. Da bi pa z rekreacijo res začeli ... Tisti, ki se že rekreirate – vas ni treba prepričevati. Tisti, ki bi se lahko rekreirali, pa se ne – tudi uvodnik vas ne bo spravil k temu. Morda bi v vas prebudil kaj slabe vesti, kar pa spet ni dobro, slaba vest povzroča stres, stres ni fajn.

Pust – tu sem specialist, ampak ... čeprav z družino že slab mesec vemo, v kaj se bomo drugo leto namaškarali – masko za pusta se izmislil avgusta –, se tega ne sme povedati nikomur. Poleg tega se o pustu ne piše septembra ali oktobra. Uršula, Butalci, na vrsto pridete pozneje.

Podolgem in počez sem preletel aktualna dogajanja in teme, a žal nisem našel nobene takšne, da bi o njej lahko nekaj napisal in hkrati ne izpadel pridigar. Zdaj si o meni najbrž mislite, da bi še finale svetovnega prvenstva pustil kar neodločeno, če bi lahko, da ne bi bil kdo užaljen ... Da ne bo pomote, mnenje o marsičem imam. Ste na primer opazili, da vam skušam vsiliti mnenje, da vsiljevanje mnenj ni v redu?

Če zaključim – prav je, da znamo razmišljati s svojo glavo in da imamo mnenje o čemerkoli že. Prav pa je tudi, da se zavedamo, da s svojimi glavami razmišljajo tudi vsi ostali. Če se kakšno razmišljanje razlikuje od vašega, ni nujno napačno, tako da mu le prisluhnite – ravno v soočenju različnih mnenj se po mojih izkušnjah razvijejo najzanimivejše debate. Če le pazimo, da so naše glave vsaj malo hitrejše od ust oziroma tipkovnice.

Miha Jernejčič

Miroslav Lekšan

Otočan, letnik 1931. Človek, ki veliko ve o dogajanju ob rapalski meji. Navdušen kolesar, motorist, šofer, jamar. Ljubitelj hitrosti.

Vaš oče je prišel na Otok s Klanc.

Ata je s Klanc, mama pa od Svete Ane, pri Kontelovih se je reklo po domače. Oče je bil v Ameriki. Ko je prišel nazaj, bi rad kaj kupil na Štajerskem. Tam je bilo takrat življenje bolj bogato in fino. Ko je šel tja povpraševat, ni bilo nič naprodaj. Je rekel: »Ustavil sem se v eni gostilni in so se samo od hmelja menili.« Potem je začel iskati po Notranjski in je tukaj kupil. Na Otoku je bilo strašno težko življenje. Prej je bilo vse muka.

Pri vas je bila gostilna.

Mama je bila iz gostilne doma. Ko je oče prišel iz Amerike, je dejal, da so bili pa tam najbolj obrajtani gostilničarji; gostilni so tam rekli salon. Da bi točno vedel, od kdaj je bila gostilna pri hiši, ne vem. Gostilna je bila tukaj že prej, preden je ata kupil. Imeli smo jo do leta 1942. Najbolj je šlo v promet vino, tudi žganje, sifon, to je voda pa kisik, ki ga je vozil Zgonc iz Cerknice. Imel je tak voziček, tako dero, da je razpeljeval. Kjer je bilo pa malo bolj daleč, je pa z avtom pripeljal. Ne spomnim pa se, da bi k nam pripeljal z avtom. Ko je prišla radenska ven, je pa sifon odpadel. Vino so največ dobivali iz Grahovega od Krajca. V Grahovo so ga s Štajerskega pripeljali v sodih. Če je bilo kopno, če ni bilo vode, je šel oče vino s konjem iskat. Vino je bilo zapečateno. Morali so iti v Lož javit financam. Prišel je financar in vino razpečatil. Potem se je pa točilo.

Kako je biti otrok v gostilni?

Ko sem bil star pet let, je eden poklical: »Vino!« Ga pa mama ni takoj prinesla. Je pa kar liter porinil vame. Padel sem dol, nezavesten. Graničarji so skočili pa ga lovili. Je kar ograjo preskočil, pa na konja. Potem sem dobil pa škrnicelj bombonov.

Kdo je miril goste, ko so se razjezili?

Mama je bila glavna. Potem služkinja. Enkrat so se topli, so atu trebuh prerezali.

Sta hodila očetova bratranca sem, sta pripeljala eno žensko. Tista sploh ne bi smela sem priti. Je pa za njo prišel fant. Je pa kar divji ratal, skočil kar na bratranca, ki je ravno klobase jedel. Potem je napadalec zbežal. Bratranca sta šla za njim. Sta vdrla notri, kamor se je zaprl. Moj oče je šel branit: »Ne delajta sramote.« Ga je pa z nožem. Mrena mu je dol visela, ko je prišel domov. Če bom umrl: ta pa ta me je. Peljali so ga na vlak, potem je šel na operacijo, so ga rešili. Enkrat na zadnjo predpustno nedeljo, takrat je bila policijska ura, je bilo pa tako. »No, če boste mirni, lahko ostanete.« Čez nekaj časa so se začeli pa pregajati zaradi švercnge. Mama je luč vzela, pa ni bilo elektrike, pa en pade na tla. Ko so posvetili, pa en v krvi leži. Jazestana. Drugi so ušli, vsi. Eden, tisti, ki ga je, je za mizo sedel, pijan. Nič videl, nič slišal.

» Na Otoku je bilo
strašno težko življenje.
Prej je bilo vse muka.«

Po gostilnah so tudi kartali.

Pri nas se je v nedeljo popoldne dosti kvartalo, vse je kvartalo. Tudi mulci. Italijanske karte so se lahko kar umile, ko so bile umazane. Karte so morale biti štempljane, da je bila taksa plačana. Mulci smo si karte naredili iz papirja. Za denar se je igralo. Največ so igrali »kralja klicat«. Pa »ajnc«: to je bilo pa strašno kaznivo. Z Gorenjega Jezera je en možakar kvartal, je vola prodal, je samo verige prinesel nazaj.

Med obema vojnama je bila jugoslovansko-italijanska meja zelo blizu vasi.

V Javorniku, kjer se ranku graben dela, zadaj za tistim je bila pa karavla. Od tam so pa hodili k nam graničarji v vas ponoči. Tudi iz vasi so šli gor. Mama je pripovedovala, ko je šla na italijansko stran: je

šla k fašistom, ker so enega telička zaklali, potem so pa meso prodajali. Mama ni mogla povedati, kako je bilo pri fašistih lepo. Postelje vse v vrstah, lepo postlano. Od telička meso so zamenjali za živež: makarone, riž. Fašisti so živeli kot tički. Fajn. Še pred vojno je pa iz Cerknice eden nosil meso tle gor. V ružaku, pa švoh možiček je bil. To je potem nesel gor fašistom, pa tudi drugim rodovom: financarjem, karabinjerjem, vojaškim osebam. Dokler ni bila meja urejena, med letoma 1918 do 1920, takrat je bil še glavni šverc. Je eden gnal dva vola, ga je pa financar dobil. Bil je hiter, je ušel, vola so pa vzeli. Ko so začeli streljati, so še drugi prišli, ki so bili raztepeni. V eno štalo na Otoku so privezali oba vola pa vrata zapečatili. Stražar je hodil s tisto puško sem pa ke. Temna štala. So bila še ena vrata zadaj, jih pa videli niso. Potem so domačini dobili voz, brž napregli, v jezeru je bilo suho, naložili so jezerino. Pa je spet imel vola.

Tukaj so veliko »švercali« tudi konje.

Dvakrat dražji je bil konj v Italiji. Eni so gonili čez. Plačati so morali, da so šli lahko čez, je bilo vse podkupljeno, drugače ni šlo. Komandir je enega denarja odnesel še pa še. 50 dinarjev je imel od konja, da jih je spustil. Ponoči jih je bilo slišati. Po navadi so konje razkovali. So jih jahali. Švercarji so imeli plišaste italijanske kape, podobne kot jugoslovanske, samo da so bile široke, ker klobuk ni bil nič, saj ga je veja takoj sklatila. Ko je prišel graničar, je takoj videl, kateri so švercarji. Če ga ni dobil na meji, ni bilo nič. Tja so konje gonili, za nazaj je bilo treba pa peš. Bili so izdelani, so se ga pa napili, tako da so hodili po štiri ure domov. Prec od kraja je šlo, tudi prašiče so gonili, kokoši, vse je šlo čez. Potem samo še s konji. Švercarji so imeli vsi potne liste, ampak niso šli na vlak, ker so tako po konjih smrdeli, saj so jahali brez sedel. Ko so konje oddali, so šli v Postojni v gostilno. Pride italijanski financar, ki jih

je prešteval: uno, due, tre ... Oni pa flegma. Je pa financar odšel, oni pa naglo na železniško postajo. Tam so kupili kar-te in šli na vlak. Seveda so prišli za njimi, vlak je pa že odpeljal. So pa vlak na Ravbarkomandi ustavili. So pa dol skočili.

Šverc je bil glavni vir. Bila so pravila. Je šel s konjem za mejo, samo če je bil naprežen. Potem so delali pa tako: vse vozove so pokupili, slabe vozove, samo da je bilo formalno. Za mejo so prišli pa tudi z nasprotne, italijanske smeri. So pa furali, so pa preme pripeljali. Komate so imeli v vrečah in senu. Zapregli so tudi zadnjo premo, ni nihče nič opazil.

Prišlo je tudi do streljanja.

Od Dolenjega Jezera so se podali, da bi šli na Krivo vejo. Bilo je novembra meseca leta 1939. Okoli enajste ure, mesečna noč, bolj hladno. Je začelo pokati, kar bliskalo se je, konje je bilo slišati, jih je bilo več kot 250. Eden je dejal: »Sem bil že na meji, pa sem še zmeraj slišal konje na Dolenjemu Jezeru, ko so šli čez most, ker je bil lesen.« Čez jugoslovansko stran je šlo v redu, ker so dobili podkupnino. Tisti, ki je šel na Krivo vejo, si je pa žep zašil in Italijani niso dobili podkupnine. Sta bili dve žrtvi. Eden je bil iz Cerknice, so ga Italijani ubili, France Petrovič je pa utonil: konj je zašel v vodo, ko ga je jahal po nasipu. Potem so dol bežali, kar mimo graničarja, ki je kričal: »Stoj, stoj!« Ja, kajpak. Bilo je tako: oni so čakali, dol bežali, tam od Dolenjega Jezera so jih pa žandarji čakali. Eni so pribеžali sem proti Otoku. Konje so nagnali, da so začeli plavati. Polni skednji so bili konj. Konje so brisali, ker so bili mokri. Prav polna hiša je bila tistih švercarjev, ki so imeli stražo pri ta prvi hiši. Kar enkrat kričanje: »Žandarji gredo!« I-joj, so imeli kar svoje stečnje, kamor so bežali. Je bilo pa tako, da je bil eden z Gorenjega Jezera pri Kraljevi gardi in je imel tako šapko kot žandarji.

Kako ste se razumeli s stražarji državne meje?

Graničarji so hodili vsake toliko tudi po mleko iz karavle na Stanovniku, ki je oddaljen pol ure za peš. Večkrat sem šel z očetom, ker je kaj peljal gor. Notri so imeli vse urejeno po vojaško. Proti koncu sta bila dva zaguljena graničarja,

Pred lepo rezljanimi vrati s kamnitim portalom iz leta 1875.

komandir in še eden pod njim. Ni bilo milosti, se ju ni dalo podkupiti, kot zveri sta bila. K nam so ju zvabili, ker je bila gostilna. Pa enega, da ju je napajal, ko so šli oni čez mejo. En čas jih je napajal, potem sta se pa naveličala, sta šla k lvinim mami. Njen stric je šel pa čez mejo, je bila sama doma. Jih je zaslišala, je pa prec zaklenila. Ko je luč ugasnila, je bilo že prepozno. Na to stran je bilo okno nizko, samo bi jo takoj dobili, na drugo stran je bilo pa previsoko, da bi skočila. Potem, da bosta pa udrla. Sta govorila: »Čekaj malo, čekaj.« Stric je imel pa puško, ker je bil lovec. Je šla pa po puško. In ustrelila ven. Jojzes, je to šlo. Sta kričala po nasipu: »Neko gađa (strelja)!« Drugi dan so vsi molčali.

» Pri nas se je v nedeljo popoldne dosti kvartalo, vse je kvartalo. Tudi mulci.«

Nabirali ste tudi češarke.

V Otoških dolinah smo hojeve češarke nabirali, smo pa fino zaslužili. Sem bil pa tako zdelan, da nisem nič mogel. Jaz sem hodil domov s kolesom, sestri dvojčici sta bili pa tam. Moja sestra Malka je bila huda za plezat. Sem zaslužil v treh tednih kot v celem letu. Vse je šlo nabirat. V Otoške doline so hodili prav iz Cerknice. Češarke je odkupovala oljarna v Dolenji vasi. Drugo sezono smo se polatli pa doma kuhat. Pri nas

smo kuhali tako kot šnops. Nazadnje, ko smo kuhali, je prišel pa Janez Kromar, lekarnar ali zdravnik, ki je pisal za Nedeljski dnevnik. Prišel je z različnimi stekleničkami, olje je nalival brez lijaka, ni niti kapljice polil. Ko je dala Rusija na svetovni trg olje, takrat je bilo pa konec. Nazadnje sem nabiral tako, da sem kar zakavčil ranto za vejo, pa splezal gor pet metrov visoko po visečih lestvah. Ni vsako leto za češarke. Enkrat, ko sem prišel po lestvi na vrh, je začelo pa padati in treskati, je prav blizu mene strela udarila. Če sem sredi hoje ali pa na vrhu, je vseeno, sem kar nabiral. Bil sem ves moker kot miš. Nabiral sem tudi v Menišiji, vozil sem v Dolenjo vas. Pride pa eden tudi tam iz Selščka, fajn človeček, pravi: »Jaz bi, pa ne morem, sem star.« Je bil pa deset let mlajši kot jaz. Mi je rekel: »Pa še s tako roko. Ja, si pa dober.«

Ste častni član Jamarskega društva Rakek in Jamarskega društva Karlovica Dolenja vas.

Najprej sem šel v jamo Strmca, ki je med Lazami in Otokom. 1942 so bili Italijani ubili enega, eno uro prej sem tega človeka še videl. K Anžetovim je prišel zaradi enega telička. Strele je bilo slišati, videli so, da so ga Italijani obvezovali, njega pa nikol nikjer. Pa pravi mati od tistega, da so ga vrgli v brezno. Potem smo zvedeli, da so ga nesli, po poti jim je pa umrl. Sem šel pogledat tisto jamo v Strmci. Ga ni bilo

Miroslav Lekšan je Križno jamo razkazal mnogim turistom.

notri. Potem se je pa začelo. Hodil sem v Postojno delat. Na Rakeku se je udrila ena jama sedemnajst metrov globoko pri Kotniku. Sem šel pogledat, če kaj ogroža hišo, so bili pa že jamarji tam. Tako so mi povedali, da se bo ustanovilo društvo. Bilo je leta 1957. Križno jamo sem imel tudi čez. Turiste sem vozil notri. Leta 1960 sem se ponesrečil, nisem šel nič več. Sem se pa potem srečal s predsednikom Jamarske zveze Slovenije Francetom Habetom, ki me je dobil na Rakeku na črpalki. Je rekel, da ne smem pozabiti, da sem jamar. Bil sem tudi v Jamarskem društvu Karloviča Dolenja vas.

Poznali ste vse vidnejše krasoslovce.

Sem šel večkrat na Inštitut za raziskovanje krasa v Postojno. Takrat so bili tam: Pretner, Savnik, Hribar ... Fajn smo se razumeli. Srečeval sem se s Habetom, pa s Habičem. Učitelj Jordan in naša mama sta se nekaj prerekala, kateri je bil jamar: ali Habe ali Habič. Mama je trdila, da je Habič, drugi, da je Habe. Bila sta oba, sta že oba umrla, Habič je bil mlajši od mene, Vrhničan je bil. Enkrat so bili Angleži v Ribnici, sem še Angleže vozil po breznihih po Javornikih. Bili so študentje jamarji.

S Pavlom Kunaverjem ste kaj sodelovali?

Od Kunaverja ne vem dosti. Angleži so taborili pri izviru, pri Otoškem Obrhu. Takrat sta bila tukaj sin in oče Kunaver.

Bili ste smučar, kolesar.

Imel sem navadne italijanske vojaške smučke. Sem se spustil pri Goričicah dol po Stražišču. Ko sem prišel dol, nisem bil sposoben pa prav nič, tako me je prevzelo od brzine. Tisti, ki je bil z mano, je mislil, da se bo obleka kar pretrgala.

S kolesom sem šel dol proti Danam, nazaj na trogar noge, obrnjen sem bil nazaj, vozil pa naprej, vsake toliko časa sem malo pogledal, če bi kaj nasproti prišlo. Takrat še ni bilo kakšne posebne obleke kolesarske. Med vožnjo sem se slekel in na vrhu oblekel rekelc. Sem srečal ene štiri kolesarje, so kar strmeli, kaj bo. So šli peš, ker je navkreber. Enkrat je bila dirka iz Cerknice čez Škočjan pa dol na Slivice, Rakek, Cerknico. Sem bil siguren zmage, je pa veriga dol pala in ni bilo nič. Ko je bila dirka v Loški dolini, sem bil bolan, vseeno sem bil drugi. S kolesom sem se vozil v Postojno delat na Vodno gospodarstvo, okrog Stare vasi sem kopal po jamah, potem sem bil na Komunali v Cerknici.

»Motor Puch 175 sem vozil po jezeru po ledu, sem tudi v njih knjigah slikan.«

Kako je šlo pa z vožnjo po jezeru?

Motor Puch 175 sem vozil po jezeru po ledu, sem tudi v njih knjigah slikan. Ga je bilo težko šaltat, brzino dobiti. Sem pot zašel, sem delal ovinek,

sem pa jame zagledal. Sem šel na levo, na desno bi utonil. Dvakrat sem se udril z motorjem na ledu, dvakrat pa z mopedom. V desetih minutah sem prišel v Grahovo. Udril sem se tudi s traktorjem leta 1974. Sem kosil ponoči po tršci, sem v eno jamo padel od granate. Blizu Tresenca. Glih toliko, da se je skopal ven.

Udril sem se tudi z avtom pri Goričici, je bilo slabo videti. Povsod led, sem pa zašel ponoči, sem šel preveč v desno, se pa malo zaucka, do vrata sem se udril. Komaj sem se ven skopal. Sem se orientiral, kje sem, sem šel proti Cerknici. Srečal sem enega, da me je pobral. Sem šel na Komunalno. Pri sorodnikih sem se preoblekel, potem smo šli pa avto ven jemati. Kaj je bilo z motorjem? Sem gas spustil, če bi gas držal do kraja, bi motor razbilo. V dveh cilindrih je bila voda.

Znani ste po tem, da imate radi »brzino«.

Ja, avto gre kar sam.

Od kdaj hodite na Kurešček?

Od 1990. Najprej sem šel na Kurešček z mopedom. Na Ljubljano sem šel, potem pa na Rakovnik pa gori. Pomagal sem tudi pri obnovi cerkve. Radi so me imeli in me imajo še sedaj. Vsako nedeljo grem tja k maši. Ena ženska me je poslala, da naj grem pred božičem gori na Kurešček. Sem šel ob devetih, cerkev je bila že pokrita, samo vrat in oken še ni bilo. Sem šel ven pa zaropota, zaslišim praskanje. Sprva nisem mogel pogruntati, kaj je. Sem prišel do izhoda pa medved iz cerkve, toliko da me ni podrl, to je bilo leta 1992. Medved išče toploto. Tikoma mene je šel. Imel je kar bele kremplje.

Veste eno zelo staro zgodbo o deklici in volkovih.

To je že dolgo nazaj; od mojega starega očeta teta je pripovedovala. S Klanc so gnali živino na vodo. Štirje so gonili. Je bila gaz. Je pa gnala devet let stara punčka devetero glav živine v jezero napajat. Dvakrat na dan so hodili. Nasproti je prišlo devet volkov po gazi. Umaknili so se volkovi. En volk se je napravil, da bo napadel, so se pa voli zapodili vanj.

OBČINA
CERKNICA

Na podlagi Zakona o športu, Odloka o postopku in merilih za sofinanciranje Letnega programa športa v Občini Cerknica (Ur. l. RS, št. 46/6. 7. 2018) in 5. člena Pravilnika o pogojih za oddajo Športne dvorane Rakek v najem Občina Cerknica objavlja

JAVNI RAZPIS

za koriščenje terminov v **Športni dvorani Rakek**
za obdobje **od 3. 12. 2018 do 31. 8. 2019**.

1. Na razpisu lahko sodelujejo naslednji uporabniki oziroma najemniki: osnovne šole, društva invalidov, športna društva in klubi, ostala društva, klubi, organizacije in skupine.
2. Vsi uporabniki pošljejo pisno prijavo na predpisanem obrazcu, dosegljivem na spletni strani Občine Cerknica, z navedbo:
 - vsebine vadbe v objektu,
 - zelenega in rezervnega termina,
 - števila ur tedensko,
 - števila ljudi v skupini,
 - odgovorne osebe najemnika in
 - naslova z davčno številko pravne osebe ali fizične osebe plačnika najema.
3. Na podlagi prejetih popolnih prijav bo, v skladu s sprejetimi pogoji in načinom oddaje v najem, kot jih določa Pravilnik o pogojih za oddajo Športne dvorane Rakek v najem, izdelan terminski plan najema športne dvorane za zgoraj navedeno obdobje.
4. Rok za prijavo na javni razpis je 26. oktober 2018.
5. Svojo prijavo pošljite na naslov: Občina Cerknica, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica s pripisom: »Prijava na javni razpis za najem športne dvorane Rakek«.
6. Z izbranimi najemniki bodo sklenjene pogodbe.

Datum: 9. 10. 2018

OBČINA CERKNICA
župan, Marko Rupar

OBVESTILO o ukinitvi volišča v Otonici

Občinska volilna komisija Občine Cerknica obvešča volivce iz naselij **Mahneti, Otonica** in **Podslivnica**, da je s Sklepom o določitvi volišč in območij volišč, ki ga je sprejela na seji 3. 9. 2018, **ukinila volišče št. 01303012, Ana Otoničar, Otonica 5, 1380 Cerknica**. Volivci iz zgoraj naštetih naselij bodo svojo volilno pravico na lokalnih volitvah 2018, ki bodo v nedeljo, 18. 11. 2018, uresničevali **na volišču št. 01303011 – Kulturno družabno središče Menišija, Turistično društvo Menišija, Begunje pri Cerknici 28, 1382 Begunje pri Cerknici**.

Cerknica, 4. 9. 2018

Občinska volilna komisija
Občine Cerknica

PRAVILA

za objavo oglasov v predvolilni kampanji

V skladu s 6. in 7. členom Zakona o volilni in referendumski kampanji objavljamo pravila za izrabo časopisnega prostora v glasilu Občine Cerknica Slivniški pogledi za predstavitev kandidatov za župane in kandidatnih list ter njihovih programov v času predvolilne kampanje za lokalne volitve, ki bodo 18. novembra 2018.

1. Organizatorjem volilne kampanje, političnim strankam, kandidatnim listam in posameznim kandidatom zagotavljamo enakopravnost pri predstavitvi.
2. Vsak organizator predvolilne kampanje kandidata za župana oziroma županjo lahko v glasilu Slivniški pogledi objavi en oglas velikosti 1/2 strani (dimenzij 186 mm krat 128,5 mm). Cena oglasa je 150 EUR + DDV.
3. Vsak organizator predvolilne kampanje političnih strank lahko v glasilu Slivniški pogledi objavi en oglas velikosti 1/2 strani (dimenzij 186 mm krat 128,5 mm). Cena oglasa je 150 EUR + DDV.
4. Oglas mora biti oblikovan v skladu s tehničnimi zahtevami, ki so objavljene na spletni strani www.cerknica.si.
5. Besedilo oglasa mora navajati tudi naročnika.
6. Naročila za objavo oglasov sprejemamo do četrтка, **18. oktobra 2018**, na elektronskem naslovu urednistvo@slivniskipogledi.si. Oglas mora biti v ustrezni obliki poslan na elektronski naslov urednistvo@slivniskipogledi.si do vključno srede, **24. oktobra 2018**.
7. Pravočasno oddani oglasi bodo objavljeni v glasilu Slivniški pogledi, ki bo izšlo **9. novembra 2018**. Glasilo bodo tega dne v svoj poštni nabiralnik prejela vsa gospodinjstva v občini Cerknica.
8. Naročniki bodo prejeli račun za plačilo naročenih oglasov skupaj z izvodom glasila po njegovem izidu. Rok plačila računa je 15 dni od njegove izdaje.

Maruša Opeka
odgovorna urednica

Pregled preteklih let in izzivi za naprej

OBČINA
CERKNICA

18. novembra nas čakajo lokalne volitve, zato smo pregledali, kaj je bilo storjenega v zadnjih letih in kaj so prihodnji pomembni izzivi za občino Cerknica.

Na občinski upravi so z narejenim zadovoljni, saj se je zgradila pomembna infrastruktura, kot so vrtec, čistilne naprave, športna dvorana na Rakeku, veliko poudarka je bilo na energetski sanaciji stavb, obnovi kanalizacijskega, vodovodnega omrežja in cestnega omrežja. Veliko sredstev je bilo namenjenih tudi razvoju športa, gasilski opremljenosti in medgeneracijskemu druženju. To pa še ni vse, saj je občina podprla tudi številne projekte na področju gospodarstva, mladih, kulture, turizma in obveščanja javnosti.

Velika prednost pri tem je, da je občinski upravi uspelo pridobiti sredstva z javnih razpisov – **trinajst milijonov** nepovratnih evropskih in državnih subvencij in **sedem milijonov** pridobljenih sredstev skupaj z Notranjskim regijskim parkom za ohranjanje naravne dediščine in urejanje turistične infrastrukture.

Aktualni župan **Marko Rupar** se sodelavcem občinske uprave, javnim zavodom, organizacijam, društvom, občinskim svetnikom in številnim posameznikom zahvaljuje za dobro sodelovanje in podporo projektom.

Podpora **30** športnim **društvom**, ki imajo **2550 članov**.

ŠPORT

Športna dvorana Rakek © Ljubo Vukelič

Podpora kulturi v višini **606.000 evrov**

KULTURA

Odkup **Perkovih slik**, podpora pri izdaji **monografij in prevodov**, postavitev **kipov Gaspariju in Udoviču** ...

Širitev prostorskih kapacitet cerkniške knjižnice © Ljubo Vukelič

MLADI

V mladinske organizacije je v občini Cerknica vključenih več kot **500 mladih**.

Skate park Cerknica © Ljubo Vukelič

Medgeneracijski park Unec © Ljubo Vukelič

GOSPODARSTVO

Cerkniška tržnica © Valter Leban

Za subvencije gospodarstvu je namenjenih dobrih **350.000 evrov**.

Industrijska cona Podkrajnik © Ljubo Vukelič

VZGOJA IN ZOBRAŽEVANJE

Občina je v vrtnice in šole investirala **8.130.000 evrov**.

Vrtec Martin Krpan Cerknica @ Valter Leban

OŠ Notranjski odred Cerknica @ Valter Leban

Centralna čistilna naprava Cerknica: 12.000 populacijskih enot (PE), čistilne naprave: Rakek 4.000 PE, Martinjak 500 PE, Bločice 150 PE. **Novozgrajenih je bilo 21.812 metrov in obnovljenih 315 metrov vodovodnega omrežja.** V občini Cerknica je skupno **58 ekoloških otokov**, od tega je šest vkopanih.

KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

Čistilna naprava v Dolenji vasi @ Ljubo Vukelič

Novozgrajenega je bilo **5.567 metrov**, obnovljenega pa **16.908 metrov vodovodnega omrežja**.

VODOVODNA INFRASTRUKTURA

Vodohrana: **Begunje in Gorenje Jezero.**

Rekonstrukcija vodovodnega sistema v Begunjah pri Cerknici @ arhiv Občine Cerknica

CESTNA INFRASTRUKTURA

V zadnjih letih je bilo obnovljenih **16.625 metrov cest**, zgrajenih **3.061 metrov pločnikov**, na novo postavljenih **215** ter zamenjanih **700 uličnih svetilk**.

Cesta Bezuljak-Dobec @ Ljubo Vukelič

PODPORA GASILCEM IN CIVILNA ZAŠČITA

Od leta 2011 je občina sofinancirala nakupe **štirinajstih gasilskih vozil** v znesku **631.500 evrov**. Vsako leto se za izvajanje gasilske službe zagotovi še okrog **200.000 evrov**.

Novo gasilsko vozilo, PGD Otave @ Ljubo Vukelič

DIGITALIZACIJA IN OBVEŠČANJE

Aplikacija **Občina Cerknica** za hitro obveščanje občanov, spletna stran **cerknica.si**, **Facebook**, **Občinsko glasilo Slivniški pogledi**

POMEMBNI RAZVOJNI IZZIVI OBČINE CERKNICA V PRIHODNJE:

1. Nadaljevanje izgradnje komunalne infrastrukture in zagotavljanje čiste vode
2. Izgradnja mreže kolesarskih stez
3. Izgradnja turistične infrastrukture
4. Izgradnja infrastrukture za širitev industrijske cone v Podskrajniku
5. Decentralizacija in spodbujanje naseljevanja izven Cerknice
6. Reševanje demografskih izzivov in zagotavljanje prostora v oddelkih vrtcev in šol
7. Vzpostavitev centra kulture in dediščine v Kravanjevi hiši na Taboru
8. Dostop prebivalcev iz oddaljenih krajev do upravnih središč z lokalnim javnim prevozom

TURIZEM

Notranjski regijski park je postal vodilna organizacija turističnega razvoja. Občina je vključena v Regionalno destinacijo Postojnska jama– Zeleni Kras (RDO) in Regionalno razvojno agencijo Zeleni Kras (RRA), ki sta s turistično promocijo tako v Sloveniji kot tujini poskrbela za občutno povečanje turističnega obiska v občini. Pridobitev projektov **LIFE** in **KRAS.RE.VITA**.

Cerknjansko jezero je prepoznana destinacija. © Ljubo Vukelič

PRIDOBITEV
CERTIFIKATA
ZLATI
KAMEN

Cerknica je na visokem **enajstem mestu** po vrednosti sestavljenega indeksa, ki kaže **razvojno stanje občine**, kar jo po razvojni uspešnosti uvršča med zgornjih **deset odstotkov** slovenskih občin.

ZDRAVSTVO

Občini je na področju zdravstva uspelo obdržati nujno medicinsko pomoč, jo okrepiti z novim reševalnim vozilom, pridobiti specialista ortodonta za delo v ordinaciji cerkniškega zdravstvenega doma in zagotoviti opremo za specialistične preglede.

Zdravstveni dom dr. Božidarja Lavriča Cerknica © Ljubo Vukelič

PROMET

Postavljenih je bilo **18 avtobusnih postajališč**. Skupno je bilo postavljenih **osem prikazovalnikov hitrosti**.

Avtobusno postajališče v Podskrajniku © Ljubo Vukelič

Igrišče na Cesti pod Tičnico

Igrala za otroke so na Cesti pod Tičnico v naselju Rakek dobila svoje mesto že pred tedni. Tako so jih otroci lahko že pred začetkom novega šolskega leta dodobra izkoristili. V soboto, 8. septembra, pa si je novo pridobitev uradno ogledal še župan **Marko Rupar**. Strinjal se je, da so tovrstna medgeneracijska središča, ki so jih v zadnjih letih postavili v številnih krajih po občini, zelo pomembna, saj združujejo krajanje in otroke spodbujajo k igri v naravi. Župan našteje, da so podobna igrišča v preteklih letih zgradili tudi pri stanovaljskih soseskah Za mlinom in Jezero, na Uncu, Slivcah, v Begunjah pri Cerknici in v Cajnarjih. ■

Prikazovalnik hitrosti na Bloški Polici

Konec avgusta je Občina Cerknica v naselju Bloška Polica poskrbela za namestitev prikazovalnika hitrosti. Po zgledu drugih krajev želi tudi na Bloški Polici prispevati k umirjanju prometa čez naselje in spodbuditi voznike k upoštevanju hitrostnih omejitev. Prikazovalnike hitrosti že imajo na Uncu, Rakeku, v Grahovem, Cerknici, Begunjah pri Cerknici, po zagotovitvi občinske uprave pa bodo s projektom postavljanja prikazovalnikov hitrosti po naseljih nadaljevali tudi v prihodnje in s tem pozivali k strpnejši vožnji in izboljšanju prometne varnosti v cestnem prometu. Hitrost, ki je vidna tudi ostalim udeležencem v prometu, postane učinkovito psihološko sredstvo. ■

Pokrito balinišče v Cerknici

Balinarsko društvo Cerknica se lahko pohvali s pokritim baliniščem, ki bo omogočalo balinanje tudi v primeru, ko vreme športnim dejavnostim na prostem ne bo tako naklonjeno. Investicijo v višini 40.000 evrov je financirala Občina Cerknica. Postavljena je bila kovinska konstrukcija, ki so jo pokrili z ustreznimi materiali, v notranjosti pa so uredili notranjo razsvetljavo. Župan **Marko Rupar** je zadovoljen in ocenjuje, da gre spet za pomembno pridobitev za cerkniški šport. »Vse investicije v športno infrastrukturo, ki smo jih realizirali v zadnjih letih, kažejo, da sta spodbujanje k športnemu udejstvovanju vseh generacij in zagotovitev ustrezne infrastrukture poglavitno poslanstvo občine,« poudari Rupar. ■

Urejeno cestišče čez Begunje

Občina Cerknica in Ministrstvo za infrastrukturo bosta sofinancirala ureditve ceste skozi naselje Begunje pri Cerknici od podružnične osnovne šole do konca naselja v smeri Selščka. Vrednost celotne investicije je 2.030.000 evrov, od tega znaša sofinancerski delež Občine Cerknica 43 odstotkov. V vrednosti celotne investicije so zajeti stroški priprave dokumentacije, odkupa zemljišč, rekonstrukcije obstoječe ceste, meteorne in fekalne kanalizacije, izgradnje hodnika za pešce, postavitve cestne razsvetljave in dela vodovodnega sistema Begunje. V septembru so župan **Marko Rupar** in sodelavci občinske uprave v prostorih gasilskega doma v Begunjah projekt predstavili tudi krajanom. ■

Obnovljena cesta Dolenja vas–Podskrajnik

Cesta med Dolenjo vasjo in industrijsko cono v Podskrajniku je končana. Investicija je bila vredna 120.000 evrov. Sredstva je občina zagotovila iz proračuna. Uredilo se je komunalno in meteorno kanalizacijo, javno razsvetljavo ter preplastilo dotrajano cestišče, ki je sedaj nekoliko širše. Poleg pet metrov široke ceste so poldrugi meter širok pas namenili tudi pešcem in kolesarjem. Pas je ločen s cestno označbo. »Ker smo se bali, da bi zaradi novega cestišča in ravne ceste vozniki množično kršili prometne predpise, smo poskrbeli tudi za hitrostne ovire,« pojasni župan **Marko Rupar** in pozove voznike, naj upoštevajo omejitve. Cesta je tudi po obnovi namenjena lokalnemu prometu ter pešcem in kolesarjem. ■

Nov parket v grahovski šoli

Z vstopom v novo šolsko leto so se učenci podružnične osnovne šole v Grahovem in seveda tudi vsi zaposleni nadvse razveselili obnovljenih tal. Na pobudo predstavnika staršev v Svetu zavoda Osnovne šole Notranjskega odreda Cerknica in občinskega svetnika **Boštjana Kovača** se je občinska uprava odločila, da bodo zagotovili sredstva za obnovo dotrajanih parketov v desetih učilnicah na podružnični šoli. Samevajoče učilnice v poletnih mesecih so bile kot nalašč, da so obljubo tudi izpolnili, učenci pa so se s počitnic vrnili v obnovljene prostore. Na grahovski šoli obljublajo, da bodo nova tla, ki prav gotovo prispevajo k boljšemu počutju vseh, skrbno čuvali. Prav tako pa pravijo, da se bodo še naprej trudili, da bi bili tudi krajanje deležni njihovih uspehov. ■

Avtorica: Polona Otoničar Pajk Fotograf: Ljubo Vukelič

Lokalno pridelan med je najboljše zagotovilo

Med je glavni čebelji proizvod. Za nekatere je hrana, za druge zdravilo. Vrst medu je veliko, po celem svetu več kot 20 tisoč. A na tržišču se pojavljajo tudi ponaredki, ki imajo vse lastnosti medu, a to pravzaprav niso. Kako jih prepoznati?

Cena je nizka

»Čebelarstvo je pri nas dolgoletna družinska tradicija,« pravi čebelar **Dušan Škerlj** iz Begunj pri Cerknici. »Čebelarili so že stric starega očeta, stari oče in oče. Oče Ivan je bil ustanovitelj ter dolga leta predsednik in tajnik Čebelarskega društva Begunje pri Cerknici,« doda. Na področju čebelarstva je bil njegov oče zelo inovativen, bil je eden od začetnikov uporabe mravljične kisline za zdravljenje varoje. Škerlj trenutno čebelari z 20 gospodarskimi panji in prideluje samo med. Zaradi majhnega števila panjev količina medu zadošča komaj za lastne potrebe in nekaj stalnih strank. Prodaje prek spleta nima, za to, kot pravi, trenutno tudi nima zakonsko potrebnih pogojev. Cena slovenskega medu pa je po njegovem mnenju glede na tehnologijo pridelave, kot jo uporabljajo čebelarji v Sloveniji, če upoštevamo povprečnega čebelarja, ki ima do 40 čebeljih družin, pa tudi glede kakovosti slovenskega medu, gotovo prenizka. »Cena medu iz tujine pri tem je še dodatni problem: večinoma je nižja, celo bistveno nižja,« potoži.

Boris Seražin z Rakeka, predsednik Strokovnega združenja profesionalnih čebelarjev Republike Slovenije, ki med prodaja v trgovski verigi Interspar, pravi, da večina slovenskih čebelarjev prodaja doma. A malih čebelarjev je po njegovem mnenju v Sloveniji malo prav zaradi cene: »Pri takih cenah, ki trenutno so, je težko preživeti. Da se preživeti, če imaš veliko čebel.« A pri velikem številu čebel nastopi problem pasišč. »Ni problema za pašo, ampak preprosto zavzemajo prostor in pride do raznosa bolezni. Čebele se zaletavajo iz panja v panj; če so preblizu skupaj, je tega preveč; in če ima en čebelar težave, jih ima več, hitro kar vsi na tistem območju.« Pri pridelovanju medu namreč pride do paradoksa: več čebelnjakov, več panjev, manj medu. A ta paradoks je razložljiv: »Ko pride več čebelarjev, so problem začetne paše; ker je preveč čebel na kupu, glavne paše ne morejo izkoristiti. Pride do preobremenitve pasišča.« Zgodi se, da je na območju 5000 jelk in 5000 panjev. »Ne moreš imeti na vsako jelko enega panja,« razloži.

» Pri takih cenah, ki trenutno so, je težko preživeti.«

Seražin ima panjev kar tisoč, pašo pa na različnih krajih; Ravniku, pod Kaličem, na Postojnskem, Gorenjskem, Sežani, tudi v Rakovem Škocjanu in nad Ivanjim selom ... V Intersparu prodaja od leta 1993, a lansko leto ni mogel povečati prodaje zaradi slabe letine. Pa ponovno pridemo k cenam, ki niso najboljše, saj so že desetletja enake. Nato razloži svojo izkušnjo s tujine: »Bosna, mostarska tržnica, med

Čebelarstvo ima na Slovenskem bogato tradicijo.

2,5 evra na kilogram, med plave barve; jaz ga še nisem pridelal. Če greš k čebelarju kupit, ga ne boš dobil za toliko evrov.« Od kje tako nizka cena, ga povprašam. »Stvar je preprosta: kilogram sladkorja, ki je manj kot pol evra, 30 odstotkov vode, encimi za med, arome, ki se jih da dobiti v žaklju, prodaš po dva evra in pol ... Pa to je odličen zaslužek,« odgovori. A teorija, da je poceni med nekakovosten, ne vzdrži, pravi. Lahko je tudi drag nekakovosten in tudi obratno. »Kadarkoli hodimo po tujih državah, poslušamo, sprašujemo, po koliko je med, pridemo do veleprodajnih cen čebelarjev, isti zneski, tri, štiri, pet evrov; dodaš še stroške transporta, zbiranja; med po pet evrov iz neke določene države ni mogoče; fizično ni mogoče. Vsak med, ki je cenejši kot pet evrov, je sumljiv. Po drugi strani – za sedem do osem evrov dobiš odličen, dober med pri nas od čebelarjev. Tako da ne moremo reči, da je poceni med zanič; ne gre,« še enkrat potrdi, da cena ni garancija za kakovost. Tudi Dušan Škerlj pravi, da pri kakovosti medu iz tujine zgolj zaradi cene ne morem direktno reči, da je slabša, a doda: »Največkrat sploh ne vemo, kakšna je kakovost. Znanih je mnogo primerov medu iz tujine, ki so vprašljive kakovosti, da ne omenjam še kaj več. Omenil bi samo primer, ko je bila nesreča v Černobilu; takrat je bil na naših prodajnih policah med iz Ukrajine. Skratka, hočem reči, če ne poznamo lokalnih razmer, kjer je bil med pridelan, nimamo nobenega zagotovila, da je med kakovosten.«

Slovenski med je dober

Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin je tudi v letošnjem letu izvedla poseben nadzor nad prisotnostjo potvorb medu na slovenskem trgu. V okviru posebnega nadzora ugotavljanja potvorb medu

je bilo v marcu 2018 odvzetih 18 vzorcev medu. Po poreklu je bilo deset vzorcev iz držav EU; od tega je bilo sedem vzorcev iz Slovenije. Pri štirinajstih analiziranih vzorcih medu analize niso pokazale odstopanja od predpisanih vrednosti sestavin in so bili ocenjeni kot skladni. Pri štirih vzorcih pa so analize pokazale višjo vsebnost snovi od predpisane vrednosti. Ti vzorci so bili ocenjeni kot neskladni. Za med, ki ni bil skladen s predpisanimi zahtevami, so inšpektorji zavezancem prepovedali promet z medom, in sicer skupaj za 198 kg; dodatno je bilo 19 kg začasno umaknjenih s trga, ker se čaka dodatne preiskave. Od skupno 18 vzorcev medu je bilo štirinajst vzorcev (77,8 %) skladnih na vse analizirane parametre. Za kupce slovenskega medu je najbolj razveseljiva novica ta, da je bilo prav vseh sedem testiranih vzorcev slovenskega medu skladnih.

»Tudi pri nas se že pojavljajo čebelarji, ki so to postali izključno ali pa predvsem zaradi oprasha rastiin.«

Ni vse zlato, kar se sveti

»Slovenski med načeloma ni ponaredek – ne poznam nobenega,« potrdi tudi Boris Seražin. In nadalje razloži: »Če hočeš dobro ponarejati, je treba dobro znati; veliko kemije. Moraš vedeti, kako dodati arome, cvetni prah. In če daš na analizo, ni nobene razlike, če je dobro ponarejen.« Pove, da samo en laboratorij v Evropi ugotavlja ponaredke in te analize so precizne: za vrsto medu geografsko povedo, od kje je. »Problem pri ponarekih pa je, da tudi same vrste medu že vsebujejo saharozo – akacijev med npr. štiri odstotke, pri lipi je isti problem, višji sladkor. Ni enostavno določiti, nikakor ne,« želi zaključiti. Pa sogovorniku nikakor ne dam miru in ga nadalje sprašujem in vrtam, kako naj vendarle prepoznam dober med. Barva je tisti čudežni odgovor. »Temne vrste medov so načeloma boljše, ko se pa pogleda očitne ponaredke, je barva drugačna. Dobri ponaredki so vsi enotne barve. Pri naravnem medu tega ni mogoče doseči,« razloži. In nato doda: »Kup sodov medu imam in tudi dva soda nista enaka. Če je med perfekten, je razlog za sum.« Dušan Škerlj nam pojav natančneje razloži: »Mnogokrat se zgodi celo, da imajo različne čebelje družine na isti lokaciji čebelnjaka povsem drugačen med po barvi in okusu. To je posledica dveh dejavnikov: Močnejše družine v zgodnji pomladi prinesejo več medu na zgodnji paši kot šibkejše, dogaja pa se tudi, da se različne čebelje družine usmerijo na različne paše (medovite rastline).« Pri izbiri medu torej pregovor, da ni vse zlato, kar se sveti, še kako prav pride.

Skrb za naravo pred dobičkom

Čebelarji Čebelarkega društva Begunje pri Cerknici čebel večinoma ne prevažajo, kar avtomatsko zmanjša donos medu na čebeljo družino, mi pove Škerlj. »Če vprašate povprečnega čebelarja, vam večinoma ne bo povedal, koliko medu je pridelal. To je neke vrste tabu tema,« nato razloži. Po njegovi oceni se je zadnje čase oziroma zadnjih deset

Dobri ponaredki so vsi enotne barve. Pri naravnem medu tega ni mogoče doseči.

let donos medu pri vseh čebelarjih drastično zmanjšal – vsaj na polovico tistega, kar je bilo prej. Za to so po njegovem mnenju krive bolezni pri čebelah, svoje so prispevali tudi podnebne razmere in zaraščanje travnikov, pa tudi pogostejše košnje. »Čebelarstvo gledano skozi ekonomiko zaslužka z medom že od nekdaj, sedaj pa še posebej, za večino čebelarjev ni dobičkonosna dejavnost. Večinoma gre bolj za ljubiteljsko dejavnost in zavedanje oziroma korist pri oprasha rastiin, kar ima ekonomsko in gledano z vidika preživetja narave in človeka bistveno večji pomen,« opiše trenutno stanje. Pozitivno se zdi, da se tudi pri nas že pojavljajo čebelarji, ki so to postali izključno ali pa predvsem zaradi oprasha rastiin.

Stenski koledar z motivi Cerkniškega jezera za leto 2019

Cena **12,90 €**

Dimenzije **45 x 30 cm**

Ponujamo količinske popuste
in dotisk logotipa / sporočila.

Foto
**Zoran
Vidrih**

Naročila in informacije
www.k8dizajn.si
sandra@k8dizajn.si / 040 36 44 33

K8 DIZAJN
grafično oblikovanje

Fotografirano, oblikovano in natisnjeno na Noctranjškem.

Splošna uredba o varstvu podatkov GDPR – kaj je drugače?

Digitalizacija je pospešila obseg zbiranja osebnih podatkov in pretok informacij o posameznikih. Velika količina zbranih podatkov lahko vodi v zakonito ali nezakonito rabo. Do 25. maja 2018 naj bi vsa podjetja, ne glede na velikost, poskrbela za zakonito zbiranje in obdelavo osebnih podatkov.

Uskladitev informacijskih sistemov

Evropski parlament in Svet Evropske unije (EU) sta po dolgoletnih pogajanjih sprejela dogovor o enotnem predpisu, ki bo na ravni celotne EU okrepil pravice posameznikov ter zagotavljal enotno in usklajeno ukrepanje v vseh državah članicah. Po obstoječi zakonodaji mora vsaka organizacija izdelati kataloge zbirk osebnih podatkov in jih prijaviti tudi ustreznemu nadzornemu organu. Prav tako morajo upravljavci zbirk osebnih podatkov izdelati pravilnik o varstvu osebnih podatkov, ki vsebuje opis konkretnih postopkov in ukrepov za varstvo osebnih podatkov v zbirkah iz katalogov.

»Največ težav pri uveljavitvi določil uredbe imajo podjetja, ki se s področjem varstva osebnih podatkov pred GDPR niti niso ukvarjala,« pojasni

Tea Lobe, svetovalka pri Inštitutu za ekonomijo, pravo in informatiko. In nadaljuje: »Veliko stvari, ki jih zahteva GDPR, je namreč zahteval že Zakon o varstvu osebnih podatkov, zato morajo podjetja, ki so bila neskladna z zakonodajo pred GDPR, sistem vzpostaviti v celoti od začetka.« Tako je morala marsikatera organizacija z uveljavitvijo uredbe pridobiti nova soglasja za obdelavo osebnih podatkov ter vzpostaviti sistem upravljanja s privoljenji posameznikov.

Sodobne tehnologije so vnesle izjemno lahkost obdelave podatkov, posebej tistih, ki so shranjeni v elektronski obliki. To pa pomeni, da so v vsakdanje življenje posameznikov vnesle tudi nevarnost, saj je možno osebne podatke hitreje in lažje zlorabiti in jih s pravo kombinacijo narediti enostavno uporabne za krajo identitete, zlorabe bančnih računov in kreditnih kartic. Z uvedbo GDPR morajo podjetja uskladiti tudi informacijske sisteme, kjer se podatki obdelujejo, kar za večino podjetij pomeni veliko finančno breme. Lobetova pojasni, da je cena odvisna predvsem od velikosti podjetja ter tudi tega, ali je sistem treba vzpostaviti v celoti na novo ali gre samo za morebitne dopolnitve.

Cena je visoka – previsoka?

Neskladnost z novimi pravili lahko gospodarske družbe drago stane – predvidene kazni so lahko tudi do 20 milijonov oziroma do štiri odstotke letnega svetovnega prometa.

»In ravno to je tisto,« pove **Vika Turšič**, že skoraj 25 let lastnica in direktorica računovodskega servisa, ki trenutno vodi računovodstvo sedemdesetim strankam, »kar me je spravilo v slabo voljo. Osebno sem videla spet samo

Najpomembnejše je zavedanje vrednosti lastnih osebnih podatkov.

možnost za nekatere, ki bodo vzpostavitev zahtev uredbe izkoristili za nevednost, predvsem malih podjetnikov, ki so nepoučeni in bodo v strahu pred visokimi kaznimi hiteli pripravljati pravilnike in pogodbe.« Cena priprave ene pogodbe stane tudi 240 evrov. Turšičeva v šali doda, da glede na to, da opravljajo računovodske storitve in obdelujejo veliko osebnih podatkov, bi to lahko pomenilo, da potrebujejo še rešetke na oknih, vrata s trojnim varnostnim sistemom, in ko bi prišla stranka v pisarno, bi bilo verjetno najbolje, da bi ji za vezali oči – za slučaj, da ne bi videla česa preveč.

» Z uvedbo GDPR morajo podjetja uskladiti tudi informacijske sisteme, kar za večino podjetij pomeni veliko finančno breme.«

Zaščita posameznika

Izzivov je veliko, tako za mala kot velika podjetja, s čimer se strinja tudi Lobetova, ki pojasni, da je največji izziv pridobitev soglasij za obdelavo osebnih podatkov ter pridobitev zupanja uporabnikov. Organizacije, ki so obdelovale podatke na podlagi privoljenj, ki niso ustrezala določbam GDPR, so morale pridobiti nova soglasja za obdelavo osebnih podatkov. »Posameznik mora po GDPR namreč imeti možnost aktivno podati svoje soglasje za vsak posamezen namen obdelave osebnih podatkov, privolitev ne sme biti skrita v

slošnih pogojih, biti mora jasna in jedrnata,« poudari Tea Lobe.

Pred uvedbo uredbe smo vsi prejeli par deset elektronskih sporočil, ki so nas pozivala, naj se strinjamo z novimi privolenji. Podatki kažejo, da se veliko posameznikov ni odzvalo, kar seveda pomeni, da so organizacije izgubile velike količine osebnih podatkov. »Vsak izmed nas pa ima tudi možnost,« razloži sogovornica, »da soglasje kadarkoli prekliče, prav tako pa ima tudi pravico, da dostopa do podatkov, pravico do izbrisa, pravico do popravka, pravico do omejitve obdelave, pravico do ugovora in pravico do prenosljivosti podatkov.« Pri tem ocenjuje, da je uvedba uredbe največji doprinos za posameznike, ki morajo biti po novem ustrezno informirani. Na podlagi tega obvestila se potem odločijo, ali bodo dovolili obdelavo podatkov za posamezni namen. Če pride do kršitve varstva osebnih podatkov, je upravljavec dolžan v 72 urah o kršitvi obvestiti tudi informacijskega pooblaščenca, kadar pa bi kršitev pomenila veliko tveganje za pravice in svoboščine posameznika, pa mora biti s kršitvijo seznanjen tudi posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki.

» Če pride do kršitve varstva osebnih podatkov, je upravljavec dolžan v 72 urah o kršitvi obvestiti tudi informacijskega pooblaščenca.«

Priložnost za podjetja

Določbe GDPR posamezniku tako omogočajo večji nadzor nad obdelavo njegovih osebnih podatkov. »Po drugi strani pa je GDPR tudi dobra priložnost za podjetja, da pregledajo svoje sisteme ter prečistijo baze, s čimer lahko vplivajo tudi na zmanjšanje stroškov podjetja, z ustrezno urejenim sistemom varstva osebnih podatkov je lahko višji tudi sam ugled podjetja, podjetje pa si lahko pridobi tudi veliko konkurenčno prednost,« zaključuje Lobetova. Sicer pa je večina organizacij že pričela z delom na tem področju, vendar zaradi obširnega področja, ki ga zajema GDPR, organizacije še niso v celoti vzpostavile zahtev, ki jih nalaga nova uredba. Na to ima verjetno velik vpliv tudi zapoznelo sprejetje novega Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2), saj so nekatera podjetja čakala na to. Da je še veliko nejasnosti, se strinja tudi **Silva Šivec**, sekretarka Območne obrtno-podjetniške zbornice Cerknica. »Zadeve so nejasne, tolmačenja različna, zato bomo organizirali v mesecu oktobru že drugi posvet na temo GDPR,« potrjuje Šivčeva.

Nihče ni imun, ko govorimo o zlorabi osebnih podatkov, kljub precej strogi zakonski ureditvi, ki se nanaša na varovanje osebnih podatkov. Vendar noben zakon ne more nadomestiti tistega, kar je pri varovanju osebnih podatkov najpomembnejše – zavedanja prav vsakega posameznika o pomembnosti lastnih osebnih podatkov. Če sami in tudi v gospodarskih družbah ne bomo poskrbeli za zadostno zavarovanje, bomo lahko kmalu ostali z izpraznjenim transakcijskim računom, tožbami z astronomskimi odškodninami, kriminalisti in inšpektorji pred vrati.

Če niste prepričani, ali določene osebne podatke lahko zbirate ali ne, se lahko obrnete na informacijskega pooblaščenca.

Med prebivalci ZDA po nekaterih podatkih strah številka ena niso več teroristični napadi, ampak kraje identitete in številke kreditnih kartic.

FBI ocenjuje, da je v ZDA spletni kriminal po obsegu že presegel trgovino z drogami, podobno pa pričakujejo tudi v nekaterih evropskih državah. (Vir: Trend Micro, april 2007)

Osebnostni podatek je katerikoli podatek o lastnostih, stanju, ravnanju ali razmerju, ki se nanaša na določeno ali določljivo fizično osebo, torej posameznika, na glede na obliko, v kateri je izražen. Določljiva fizična oseba pa je tista, ki se jo lahko neposredno ali posredno identificira s pomočjo njenih identifikacijskih števil (npr. EMŠO, davčna številka, številka zdravstvenega zavarovanja, telefonska številka, registrska številka vozila) ali s sklicevanjem na dejavnike, ki so značilni za njeno fizično, fiziološko, duševno, ekonomsko, kulturno ali družbeno identiteto (npr. zaposlitev, naslov, funkcijo, položaj ali status v določenem subjektu, ipd.).

VAREN POGLED NA SVET

- VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU •
- USPOSABLJANJE •
- MERITVE V DELOVNEM OKOLJU •
- POŽARNO VARSTVO •
- KOORDINACIJA NA GRADBIŠČU •
- SVETOVANJE IN INŽENIRING •

10 let **lentus**

CESTA 4, MAJA 61 TEL: 0590-51-200
1380 CERKNICA GSM: 041-901-508
INFO@LENTUS.SI
WWW.LENTUS.SI

Avtorica: **dr. Jana Nadoh Bergoč** Fotografinja: **Maja Modrijan**

Kaj lahko krožno gospodarstvo ponudi podjetnikom?

V Krpanovem domu v Pivki so na Regionalni razvojni agenciji (RRA) Zeleni kras, Center za inovativnost in razvoj, organizirali delavnico z naslovom Iskanje priložnosti krožnega gospodarstva za podjetnike, ki jo je vodila Marjana Dermelj iz Službe Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko.

Reciklaža, ponovna uporaba, redistribucija, povratna logistika. Vse to so termini, s katerimi operiramo, ko govorimo o krožnem gospodarstvu. O tem sicer veliko slišimo, a pogosto ne vemo natančno, za kaj sploh gre. Prav zato so se na RRA Zeleni kras, Centru za inovativnost in razvoj, odločili, da bodo za podjetnike, pa tudi druge zainteresirane v regiji, organizirali delavnico, kjer bi lahko dobili dokončne odgovore na ta vprašanja. Pri tem jih ni vodila zgolj želja po ohranjanju naravnega okolja in spodbujanju trajnostnega razvoja v regijskem gospodarstvu, pač pa so manko tovrstnega znanja zaznali pri vsakodnevnih srečanjih s podjetniki, ki se na RRA Zeleni kras oglasijo z željo po poslovnem svetovanju in podpori. »Vse več je tistih, ki zaznavajo, da je vlaganje v t. i. zeleni razvoj postalo konkurenčna prednost, vendar je hkrati veliko podjetnikov v dilemi, kako k temu sploh pristopiti,« razlagajo svetovalke na RRA ter dodajajo, »čeprav smo trenutno v slovenskem okolju še relativno šibki, kar se tiče

spodbud za zeleno gospodarstvo, pa zagotovo lahko pričakujemo veliko več tovrstnih mehanizmov v prihodnje.« Zato na RRA Zeleni kras razmišljajo o možnosti svetovanja tudi za t. i. zeleno podjetništvo.

Slednje potrjuje tudi **Marjana Dermelj**, ki je na četrtkovi delavnici pojasnila koncept krožnega gospodarstva: »Bistvo novega modela je, da izdelki, komponente in surovine skozi čas ohranjajo svojo uporabno in snovno vrednost. Prehod v krožno gospodarstvo lahko v prihodnosti ustvari številna delovna mesta, hkrati pa ohranja vedno redkejšo surovino, zmanjšuje vpliv njihove rabe na okolje ter odrabljenim proizvodom ohranja snovno vrednost. Gre za enega pomembnejših modelov, ki zahteva vso našo pozornost.« To je tudi ideja, ki jo Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko skuša spodbujati v okviru mednarodnega programa Interreg Europe oz. projekta RETRACE.

MEGADOM

URESNIČI IDEJE CENEJE!

PRAZNUJEMO

PETEK, 12. oktober 2018

MEGA AKCIJE

MEGA POPUSTI

MEGADOM PODSKRAJNIK • PODSKRAJNIK 102, 1380 CERKNICA • tel: 01/705 0 705
ODPRTO: pon.-pet. 7:00-19:00, sob. 7:00-13:00 • www.megadom.si

KUPUJTE NA OBROKE

BANKA KOPER • SUMMIT LEASING • NLB
AMERICAN EXPRESS • DINERS OBROKI

Pogovarjali so se o dobrih praksah, ki so se kljub svoji nenavadnosti izkazale kot učinkovite in hkrati dobičkonosne za podjetnike, ki so se v tem smislu upali biti drugačni: prodaja jeans hlač na leasing, prodaja svetlobe namesto sijalk, razpršeni hotel, najemnina števila pranj v pralnem stroju, turistične dejavnosti z nič odpadki in še in še. Kar nekaj uspešnih primerov imamo tudi v Sloveniji, pa tudi v regijskem okolju se že najdejo: npr. Destilator balerinke, izdelane iz odrabljenih oblačil. Priložnosti torej so, a je treba podjetnikom ponuditi še več podpore, da bodo te priložnosti sploh prepoznali in v nadaljevanju v svoje poslovanje uvedli potrebne spremembe. Tega se zavedajo tudi na RRA Zeleni kras, Centru za inovativnost in razvoj, v okviru katerega skupaj s partnerji iz Avstrije in BiH raziskujejo ustrezne modele, ki bi takšno podporo zagotavljali. Tako te dejavnosti kot tudi delavnico samo so tako omogočili v okviru projekta INNO GREEN, ki ga sofinancira Evropska

komisija s programom Horizon 2020. O tem in storitvah, ki jih nudijo, lahko uporabniki več preberejo na spletni strani www.cir.si oz. se oglasijo pri svetovalkah RRA Zeleni kras.

Podpisana deklaracija za zaščito čebel

✉ Maruša Opeka 📍 Ljubo Vukelič

V nedeljo, 26. avgusta, je bila na sejmu AGRA v Gornji Radgoni v Sloveniji med čebelarstvi Slovenije, Bosne in Hercegovine, Črne gore, Hrvaške, Makedonije, Republike Srbske in Srbije podpisana deklaracija z naslovom Ogroženost čebel in pristnost medu. V teh dneh se tudi Občina Cerknica in župan **Marko Rupar** pridružujeta številnim podpisnikom, ki so se zavzeli za trajnostni obstoj čebel in čebelarstva, za razglasitev medonosnih čebel kot ogroženih in sprejem ukrepov za njihovo zaščito, za aktivno ozaveščanje potrošnikov o pomenu uživanja lokalno pridelanih čebeljih pridelkov, za spodbujanje potrošnikov k nakupu lokalno pridelanega medu neposredno od čebelarjev, za ozaveščanje potrošnikov o pomenu informiranja o poreklu medu pred vsakim nakupom in za intenzivnejše preprečevanje pojavov ponarejenega medu na trgu in po potrebi spremembo zakonodaje o označevanju medu. ■

Nove table v industrijski coni

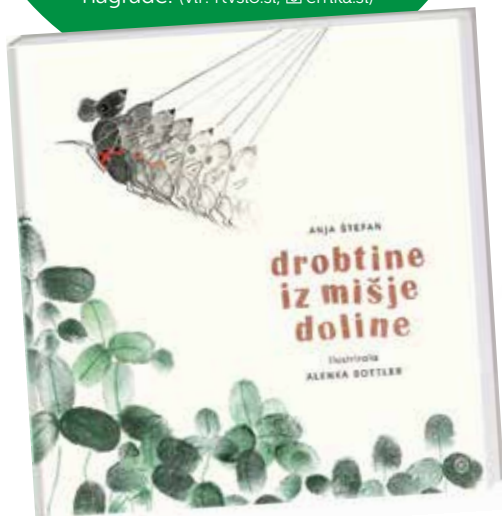
✉ Maja Mahne 📍 Ljubo Vukelič

Občina Cerknica in Zavod za razvoj Industrijske cone Podskrajnik (Zavod ICP) sta v okviru projekta obnovila označevalne table ter postavila nove v novi coni. Skupno se je postavilo sedem večjih tabel – pet usmerjevalnih, tablo z logotipi znotraj IC Podskrajnik I (stara cona) ter novo tablo z logotipi ob vstopu v IC Podskrajnik II (nova cona). V stari coni se je razširila in ažurirala vstopna tabla z logotipi podjetij, postavilo se je vseh 66 novih polnil z nazivi oziroma logotipi podjetij, ki delujejo v IC Podskrajnik I. ter 89 polnil na petih usmerjevalnih tablah znotraj IC Podskrajnik I. V novi coni se je uredila nova tabla z logotipi podjetij s štirinajstimi polnili. Označevanje cone je po novem številčno in barvno, saj so podjetja prejela tablico z ustrežno barvo in številko, ki so jo namestila na vidno mesto. Vrednost projekta je bila 10.000 evrov. Postavitev, tisk in izdelavo je financirala Občina Cerknica, vodenje in koordiniranje projekta pa Zavod ICP. ■

Čestitke Anji Štefan

Večernico, nagrado za najboljšo izvirno otroško in mladinsko leposlovno delo, ki jo podeljuje Časnik Večer, je letos prejela Anja Štefan. Pesniška zbirka Drobttine iz mišje doline, ki je ena najboljših sodobnih knjig poezije za otroke, se osredotoča na življenje mišk kot pesemskih junakov. Ti so drobni, a v svoji ustvarjalnosti v resnici veliki – zazrti so v lepoto sveta, igro besed, a tudi v manj prijetne resnice sodobnega časa, zato je zbirka izjemno aktualna, so zapisali v utemeljitev nagrade. (vir: rtvslo.si; @emka.si)

Ferrariji na ogled v Cerknici

V Cerknici so na svoj račun prišli vsi ljubitelji ferrarijev, ki so se v soboto, 15. septembra, zbrali zaradi prihoda voznikov teh prestižnih avtomobilov iz sosednje Avstrije. Ferrariji in starodobniki so bili namreč rdeča nit letošnjega že četrtega srečanja v seriji predstavitev različnih vrst avtomobilov in dejavnosti Avto moto društva Cerknica.

»Tukaj je dosti več ljubezni kot nekega zaslужka, ampak vseeno ti stroji pridobivajo vrednost. Konec koncev dobro ohranjen stroj pridobiva vrednost in je to tudi dobra investicija,« je povedal predsednik Avto moto društva Cerknica Boštjan Zrimšek za spletno stran siol.net.

(vir: siol.net; @Ljubo Vukelič)

Dobrodelni za Lavro

Študenti in študentke, člani Notranjskega študentskega kluba, so dokazali, da jim je mar za stiske ljudi. Lavri Červek, ki se je znašla v hudi življenjski stiski, so pomagali z organizacijo dobrodelnega koncerta v Športni dvorani Cerknica in ji namenili izkupiček od prodanih kart in prostovoljne prispevke. Lavro so podprli tudi nastopajoči – Alenka Godec, Ansambel Tomaža Rota, Klapa Galeb, Studio Voice Up, Lan Meden in Klara Mlakar. (✉ Maruša Opeka; @Ljubo Vukelič)

Podjetje Eurobox, d. o. o., iz Podskrajnika, je Zdravstvenemu domu dr. Božidarja Lavriča Cerknica podarilo igrala, ki so jih namestili v čakalnici pri otroškem zdravniku. (@Ljubo Vukelič)

Praznovali 90 let

Rdeči križ posebno pozornost namenja starejšim. Ob visokih jubilejih jih prostovoljci Rdečega križa presenetijo z obiskom, majhno pozornostjo in lepimi željami. V septembru so 90. rojstni dan praznovali **Jožef Brence** iz Begunj pri Cerknici, **Emilija Cimermančič** iz Cerknice in **Frančiška Modic** z Rakeka. Čestitke!

Največjo letošnjo ščuko, ki je v dolžino merila 96 cm, je ujel mladinec Ribiške družine Cerknica David Petrič.

(vir in @Ribiška družina Cerknica)

Bravo Urška Poje!

Biatlonke in biatlonci so na Pokljuki nastopili na novih preizkušnjah letnega Državnega prvenstva Slovenije. Po sprintu je prišel na vrsto še skupinski start, na obeh pa sta bila med članicami oziroma člani najboljša **Urška Poje** (SK Loška dolina) in **Jakov Fak** (SD Pokljuka).

(vir in @sloski.si)

Avtor: **Miha Jernejčič** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Ivanka Gantar

Ivanko poznamo po njenih opisih na spletni strani stareslike.cerknica.org, napisala je tudi zbornik o Rakeku, z velikim navdušenjem pa se loteva raziskovanja zgodovine okolja, kjer prebiva.

Celo življenje živi na Rakeku, končala je postojnsko gimnazijo ter poskušala s študijema na geodeziji in pravo. »Če bi imela takrat to pamet, ki jo imam sedaj, bi mi to najbrž bolje uspelo,« pravi, »še raje pa bi študirala etnologijo za dušo in pravo za denar, obiskovala slavistične in zgodovinske krožke, ves čas pa sitnarila po hišah za stare slike, kar delam tudi sedaj.«

Je raziskovanje starih slik in zgodovine vaše okolice kaj povezano s poklicem, ki ga opravljate?

Ne. Moja prva služba je bila na banki, za določen čas, druga pa na zavodu za zaposlovanje, 32 let v Ljubljani, zdaj pa v Logatcu. K Starim slikam sem se »utrapila«, bi rekli Srbi. Objavljena je bila stara slika s parade šoferjev, ko so bili slikani pred Lovcem, in mislim, da je **Miloš Toni** (ustanovitelj strani oz. projekta Stare slike) napisal, da se mu zdi, da je bila tam pošta. In jaz sem mu seveda morala napisati komentar, da je tam pošta bila do takrat in takrat, nato pa se je preselila drugam. No, potem sem bila pa kmalu povabljenka k ekipi.

In to je postal vaš priljubljen hobi ...

Že skoraj malo več kot hobi, prav z veseljem to počnem – opisujem, kaj je na starih slikah, veliko moram raziskovati po digitalni knjižnici, največ pa pri ljudeh, od katerih slike dobim. Kakšnemu grem morda že malo na živce, ker ga toliko sprašujem. Ljudi generacije mojih staršev je vse manj, tako da so tisti, ki so ostali, bolj na udaru.

Vam je kateri od prispevkov ostal še posebej v spominu?

Ja, o moji stari mami. Mi gre še danes malo na jok, če preberem, pa ne zato, ker bi jaz tako dobro napisala, ampak, ker je bila res dobra ženska in za svoje čase zelo razgledana, napredna, kljub temu da takrat ni bilo ne televizije ne interneta ... Če bi živela tristo let prej, bi jo najbrž na grmadi zažgali.

Napisali ste tudi knjigo o Rakeku.

Ja, bolj nek zbornik zapisov, kar je do tedaj pisalo o Rakeku, kronološko urejeno. Nekateri so jo pohvalili, mogoče zato, ker je bila prva knjiga o Rakeku, da je bilo nekaj skupaj

zbranega, eden pa je rekel, da ni nič vredna. Ampak je bil samo eden tak, tako da je v redu. To je bilo leta 2005, še preden sem delala prispevke za Stare slike. Če bi bilo za tem, bi bilo v knjigi precej več fotografij. Zanimivo, da, kot sem že rekla, mi za Stare slike vsi odstopijo svoje fotografije, ko sem jih potrebovala pa za knjigo, pa kar nihče ni imel ničesar.

Moja mama je bila z grunta in branje in pisanje knjig sta bila zanjo potrata časa, zato izida ni komentirala ne pozitivno ne negativno. So šle pa v nedeljo po izidu knjige ženske od maše in jo je ena vprašala, če me pozna, pa je odgovorila, da malo pa že. In ko je bila vprašana, kdo ta ženska je, je odgovorila: »Moja hči!« Ata bi bil pa vesel, ampak ga takrat ni bilo več.

Kako ste prišli na idejo, da napišete knjigo? Najbrž vam je tudi raziskovanje vzelo kar nekaj časa ...

Ideja se je porodila, ker so okoliški otroci precej hodili do mene, ko so potrebovali kakšne podatke za seminarske naloge. Saj mi ni bilo težko povedati, a sem si vseeno rekla, da bom te podatke malo bolj organizirano zbrala, pa sem jih. Takrat še ni bilo digitalne knjižnice, tako da sem preživela kar nekaj dni v Arhivu Republike Slovenije, zgodovinskem arhivu, arhivu novejših zgodovine, prebrskala kupe škatel. Če bi se spravila k pisanju danes, bi bila knjiga precej debelejša. Založnika sem dobila pa tako, da sem enkrat v službi pri fotokopirnem stroju vprašala sodelavko, če pozna koga, ki bi natisnil knjigo, pa je rekla, da mož njene sestre. In smo bili zmenjeni.

Načrti za naprej?

Za penzijo imam že cel blok popisan, kaj vse bom. Poleg Starih slik bi rada znala tudi z zdravilnimi zelišči ravnati. Saj neke osnove že poznam, sama jih že nabere, potem tudi sama spijem, ker drugi pravijo, da nič ne nuca. Ampak nuca, samo poznati moraš, kaj je dobro za kakšno stvar. Včasih je bilo to znanje bolj razširjeno. Znanje o zeliščih name ravam še poglobiti ter še naprej početi, kar že počnem, in uživati pri tem.

Enota VDC Cerknica na slovenski obali

☞ Mateja Curk ☞ arhiv VDC

Fantje in dekleta Varstveno-delovnega centra (VDC) Po- stojna in enote VDC Cerknica so se v ponedeljek, 10. sep- tembra, polni pričakovanj odpravili na letovanje na sloven- sko obalo. V Fiesu je odšlo 36 varovancev in spremljevalcev. Vreme septembrskih dni nam je bilo naklonjeno in ob pri- jetnih temperaturah zraka in morja smo se štiri dni sončili, plavali, sprehajali in se zelo zabavali. Obiskali smo tudi pre- lep Piran in se posladkali s sladoledom. Domov smo se vrni- li z obilo dobre volje ter zagorelo poltjo. Morje in sonce pa bomo v prihajajočih mrzlih jesenskih in zimskih dneh goto- vo pogrešali. Bodo pa ostali spomini na lepe poletne dni in sproščene počitnice v Fiesi. ■

Letovanje na Braču

☞ Brigita Škrab ☞ Vesna Turk

V soboto, 25. avgusta, se je 45 članov Društva invalidov Cerknica-Loška dolina-Bloke z avtobusom odpravilo na te- denski oddih v hotelsko naselje na otoku Braču. Vreme nam je bilo naklonjeno in tako smo preživeli aktiven dopust, ki so nam ga popestrili športne dejavnosti, druženje ob igrah, pla- vanje in tudi uživanje na plaži. Za dnevno in večerno anima- cijo je poskrbela predstavnica Radia Štajerski val in turistične agencije **Katja Žogar**, za ples ob živi glasbi pa glasbenik in pevec **Sandi Petrej**. Z željo, da ob prvi priložnosti izlet po- novimo, se bomo še dolgo spominjali tega prijetnega do- pustovanja. Zahvala za organizacijo letovanja pa gre pred- sednici društva **Olgi Otoničar**. ■

Dišalo je po domačem krompirju

☞ Anja Purkart ☞ Vesna Turk

V DEOS Centru starejših Cerknica je zadišalo po dobrotah. Tu- di letos smo skupaj s stanovalci priredili krompirjev piknik. Za- vedamo se, da je ohranjanje tradicije in navad, ki se jih uči- mo od svojih babic, dedkov in staršev, izjemno pomembno za našo družbo. Ravno to vrednotenje in ohranjanje naravne in kulturne dediščine, za katero si v našem centru zelo prizade- vamo, nas osrečuje in medsebojno povezuje. Ker smo dobro ozaveščeni o pomenu lokalne in ekološko pridelane hrane, smo si krompir pridelali sami na naši njivi za centrom. Naš eko- nom **Janoš** in animatorka **Janja** sta pridelek z veseljem spekla, še z večjim veseljem pa so ga naši stanovalci pojedli. Krom- pirjevega piknika se stanovalci vsako leto znova razveselijo in veliko jih pove, da ni boljšega, kot je domač pečeni krompir. ■

Delavnica cepljenja sadnega drevja

☞ ☞ Marko Cvetko

V drugi polovici avgusta se začne v lesnatih vrstah pretakati tako imenovani drugi sok. To obdobje je tudi najprimernejše za poletno cepljenje sadnega drevja. V društvu Modro ne- bo smo v tem času pripravili delavnico poletnega cepljenja sadnega drevja. Cepljenje sadnega drevja je metoda, brez katere sodobnega sadjarstva, vinogradništva in vrtnarstva sploh ne bi bilo, njen osnovni namen pa je prenos lastnosti zelene sorte na drugo rastlino. Udeleženci so tako spoznali različne tehnike poletnega cepljenja sadnega drevja. Osvo- jeno so preizkusili tudi v praksi. Če so bili pri svojem delu uspešni, pa bo vidno naslednjo pomlad, ko bodo iz ceplje- nih oči začeli poganjati mladi poganjki. Delavnico je sofi- nancirala Občina Cerknica. ■

Pesem tisočerih zvonov

Franci Nahtigal @ Blaž Žnidaršič

Praznična maša v nedeljo, 16. septembra, ni bila nekaj posebnega samo zaradi obhajanja srebrne maše našega kaplana **Janez Žerovnika** ter zahvale zakonskih jubilarntov ob okrogli obletnici porok. Lepo nedeljsko praznovanje v cerkniški župnijski cerkvi je dodatno požlahnilo tudi petje glasbene skupine Pesem tisočerih zvonov, ki so se ji pridružili pevci cerkniškega mladinskega zbora. Jedro glasbene skupine Pesem tisočerih zvonov sestavljajo glasbeniki, ki so se kot člani različnih glasbenih skupin v slovenski Cerkvi daljnega leta 1986 povezali v skupnem glasbenem projektu – pisanju maše, ki je zapeta od začetka do konca. Različne dele maše so si razdelili, na skupnih srečanjih in osebnih razmišljanjih pa je vsak uglasbil svoj del na sebi lasten način. Zato so deli glasbene maše resnično odraz različnih doživljanj, ki so jih predstavili v vseh možnih izrazih; od klasike do popa. Tako smo med drugim lahko slišali izvirne izvedbe nekaterih že ponarodelih pesmi, kot sta Kakor je bil ta kruh in Svet, svet si ti Gospod ... Celotna slovesnost je tako resnično izzvenela Bogu v čast in cerkniškim župljanom v veselje. ■

Veterani in veteranke v gasilskih društvih

Ksenija Preželj @ Ljubo Vukelič

Ob koncu poletja je tudi letos Gasilska zveza Cerknica, ki jo vodi **Rajko Intihar**, pripravila tradicionalno srečanje veterank in veteranov regije. Letos je breme organizacije prevzelo Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Nova vas, ki je delo opravilo odlično. Več kot sto prisotnih, župana obeh občin in gostje Gasilske zveze Slovenije so ponovno potrdili pravilnost odločitve, da se taka srečanja in druge aktivnosti za veteranke in veterane organizirajo danes in v prihodnje. Prijetno je bilo videti prisotne, ki so kaj kmalu zamenjali sedeže in se posedli med svoje gasilske prijatelje iz drugih društev ter se zapletli v živahne pogovore. Gasilska zveza Slovenije zelo priporoča sistematično delo za veteranke in veterane ter organizacijo in pripravo tistih prireditev, ki so vsem glede na leta primerna. To delo opravljajo posebne Komisije za veterane pri vsakem društvu in je usmerjeno v medgeneracijsko sodelovanje, zbiranje arhivskega gradiva, različna društvena tekmovanja in sploh sodelovanje tam, kjer je mogoče, in bogati skupno delo. Ne glede na leta ostaja gasilska pripadnost vedno enaka. ■

Mladi gasilci odlični v Moravčah

Simona Svet @ Marko Meden

V soboto, 15. septembra, je v Moravčah potekalo 21. državno tekmovanje v gasilski orientaciji. Z visokimi uvrstitvami na regijski ravni so si iz Gasilske zveze Cerknica pot v Moravče prislužile štiri ekipe. Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Dolenja vas pri Cerknici se je na tekmovanje odpravilo s kar dvema ekipama, in sicer s pripravniki in pripravnicami. V zares hudi konkurenci pripravnikov so se fantje povzpeli med najboljše ekipe in domov odnesli pokal za tretje mesto. Pripravnice so z nekaj manj sreče osvojile še vedno odlično 21. mesto. Poleg mladih gasilcev PGD Dolenja vas pri Cerknici so se v Moravčah izkazale tudi mladinke PGD Nova vas. V svoji kategoriji so se uvrstile na 19. mesto. Najmlajši iz cerkniške gasilske zveze, ki so tekmovali v Moravčah, pa so bili pionirji PGD Ivanje selo. Osvojili so 23. mesto. V Gasilski zvezi Cerknica se nam torej za gasilski podmladek ni treba bati, saj mladi gasilci pridno trenirajo, kar pa dokazujejo njihovi rezultati. Čestitke fantom in dekletom ter mentorjem. ■

Slovenska jamarska odprava Albanija 2018

✉ Marjan Vilhar 📷 Matjaž Milharčič

Konec meseca avgusta se je ekipa slovenskih jamarjev podala na jamarsko odpravo v Albanijo. V tej odpravi je sodeloval jamar **Mitja Mršek** z Rakeka. Cilj odprave je bilo raziskovanje jame Sphela e Zeze (Črna jama), ki leži v severnem delu Albanskih Alp. V jami so prve raziskave opravili že Italijani v devetdesetih letih, potem pa so se jim pred desetletjem pridružili Slovenci. S skupnimi močmi so jamo raziskovali več let, v zadnjem letu pa se je Slovenecem uspelo prebiti globoko v notranjost. Odkrili so do sedaj nepoznane dele jame. Največji del jame je bil raziskan prav z delom slovenskih ekip, saj se je več italijanskih jamarjev, ki so sodelovali na začetku, preusmerilo na druge albanske jame z lažjim dostopom. Slovensko ekipo so sestavljali: **Robert Rehar**, Mitja Mršek, **Rok Stopar**, **Marjan Vilhar**, **Asja Vadnov**, **Jerica Koren**, **Zdenka Žitko**, **Matjaž Božič**, **Miha Štrekelj** in **Nejc Ileršič**.

Jamarjema Mršku in Vilharju je uspel velik podvig, saj sta se na koncu odprave podala skozi do sedaj neznan kanjon reke Lumi, ki izvira iz jame Sphela e Zeze. Kanjon si je Mršek ogledoval že leta, letos pa sta s canyoning tehniko spustila vse do vasi Lakebibaj in sotesko v skupni dolžini sedem kilometrov prva raziskala in opisala. ■

Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Sveti Vid

✉ 📷 Jože Obreza

PGD Sveti Vid je mlajše društvo v občini in pokriva dvanajst vasi na Vidovski planoti. Zaradi oddaljenosti drugih gasilskih društev se je nekaj domačinov odločilo za ustanovitev svojega društva. To se je zgodilo leta 1979, ko so na pobudo **Jožefa Turšič st.** in **Jožeta Turšiča ml.** v gostilni Bavdek ustanovili PGD Žilce. Leta 1985 je društvo dobilo prostore v stavbi zadruga, pa tudi novo opremo. Po preimenovanju vasi Žilce v Sveti Vid se je tudi društvo preimenovalo v PGD Sveti Vid. Društvo je občasno prirejalo veselice, zbiralo denar in leta 2002 kupilo rabljeno avtocisterno. So si pa vidovski gasilci želeli novo vozilo. Leta 2017 se jim je želja izpolnila. Sredstva za nakup vozila so prispevali Občina Cerknica, donatorji, krajani in društvo. Dom je bil obnovljen v prejšnjih letih, letos pa obnavljajo sanitarije, orodišče in pisarno. Sredstva so prispevali Občina Cerknica in Krajevna skupnost Cajnarje-Sveti Vid in društvo. Prihodnje leto bo društvo praznovalo 40 let delovanja. Obletnico bodo obeležili s svečano sejo s podelitvijo priznanj ustanovnim članom in svečano parado. ■

Vabijo na vadbo

✉ Ilena Lenassi 📷 arhiv društva

Rekreacijsko društvo Cerknica letos praznuje 25. obletnico obstoja in neprekinjenega delovanja. Trenutno v društvu delujemo tri strokovno usposobljene vaditeljice (**Klara Meden**, **Mojca Lunka** in **Ilena Lenassi**), ki smo se odločile za popestritev ponudbe vadb in uvedbo novosti. Letos vam pri nas prvič predstavljamo vadbo zumba. Posamezne vadbe bodo potekale po ustaljenih urnikih na znanih lokacijah. Vsi termini in lokacije skupaj z opisi vadb so objavljeni na Facebook strani Rekreacijskega društva Cerknica. Tam vas čakajo tudi utrinki iz prejšnje sezone in vse nadaljnje informacije o delovanju društva. Želimo si, da bi se število v vseh skupinah še povečalo, saj je telesna vadba najboljši vložek v zdravje, čustveno stabilnost in upočasnitev staranja. Vse to nam življenje polepša in nas izpolnjuje. Redna in zmerna vadba kaže dobrobit za imunski sistem, zmanjšuje stres in njegove posledice, kot so mišična zakrčenost in posledično bolečine (vratni del, bolečine v križu, ramenskem obroču ...). Tudi starostna drža je posledica živčno-mišičnega stresa, ki postara in tako prikaže človeka starejšega, kot v resnici je. ■

Žegnanje v Zelšah

☞ Klara Žnidaršič

Na prvo septembrsko, angelsko nedeljo so Zelšani vabili na žegnanje. Sv. maša v cerkvi sv. Volbenka je bila namenjena pokojnim vaščanom ter blagoslovu čebelarjev, čebel in čebeljih izdelkov. Med sv. mašo, ki jo je daroval župnik **Jožef Krnc**, je sodeloval Moški pevski zbor Tabor iz Cerknice pod vodstvom zborovodja **Janeza Gostiše**, ki se je predstavil s kratkim koncertom in najbolj pričakovano pesmijo o čebelarju in prijateljicah čebelah. Čebelarско društvo (ČD) Cerknica je podarilo oltarni prt župniji za zelško cerkev. Sklekljala ga je članica ČD Cerknica **Helena Škrli** iz Podskrajnika. V gosteh smo imeli tudi **dr. Franca Lovrenčaka**, stalnega diakona iz župnije Šiška, ki je spregovoril nekaj besed o čebelah, njihovem koristnem pomenu za človeka ... ■

Delovno srečanje pobratenih društev

☞ Mario Žnidaršič ☞ Ljubo Vukelič

V Cerknici so se v soboto, 22. septembra, na delovnem srečanju sestala pobratena društva invalidov: Cerknica-Loška dolina-Bloke, Ptuj, Škofja Loka, Trbovlje in Piran. Organizator letošnjega srečanja je bilo Medobčinsko društvo invalidov Cerknica-Loška dolina-Bloke. V prostorih društva je udeležence srečanja pozdravila predsednica Medobčinskega društva invalidov **Olga Otoničar**, župan občine Cerknica **Marko Rupar** je po pozdravnem nagovoru društvom predal priložnostna darila. Predsednica je med drugim poudarila pomen druženja v društvih, saj pripomore k ustvarjanju in realizaciji zadanih ciljev, govor pa je končala z mislijo: »Skupaj je lažje in zmoremo več.« Uradnemu delu srečanja je sledil izlet po vseh treh občinah. ■

Žegnanjska nedelja v Cerknici

☞ Blaž Knez ☞ Blaž Žnidaršič

Na žegnanjsko nedeljo je bila deseta maša še posebej slovesna. Pri daritvenem oltarju sta se trem domačim duhovnikom pridružila še **Mitja Ponikvar**, nekdanji novomašnik, ki se nam je vtisnil v srce, ter naš nekdanji kaplan, sedaj pa inšpektor slovenskih salezijancev **Marko Košnik**. K domačnosti je prispevala še prisrčna dobrodošlica tajnice Župnijskega pastoralnega sveta (ŽPS) **Tatjane Lekšan**. Maši je sledil blagoslov obnovitvenih del na cerkveni kašči, ki je del taborskega kompleksa. Nekoliko starejši Cerkničani so se z zanimanjem ozirali po prenovljenem prostoru, kjer so v otroštvu obiskovali verouk. Slovesnost je s svojo prisotnostjo ter priložnostnim nagovorom povzdignil župan **Marko Rupar**. ■

STREHE MGing d.o.o.

NAČRTOVANJE, ORGANIZACIJA IN IZVEDBA GRADBENIH PROJEKTOV

Lesene konstrukcije | 3D izris načrta | CNC razrez lesa
Nadstreški | Lesene terase in fasade | Tesarstvo | Krovstvo
Kleparstvo | Ravne strehe | Zelene strehe | Hidroizolacije

041 900 797 info@mging.si
www.mging.si | www.zelenestrehe-mg.si
MGing d.o.o., Podružnica Notranjska

Avtorica: **Maruša Mele Pavlin** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Župeno

Župeno se je ugnezdilo v kotlinico na Otavski planoti. Petindvajset vaščanov iz sedmih hiš vztraja na nadmorski višini 800 metrov. »Se vam zdi, da smo zelo odrezani od sveta?« vprašajo in na prikimavanje postrežejo s podatkom, da imajo do Rudnika v Ljubljani samo pol ure vožnje.

To so ugotovili tudi številni vozniki, ki ob zastojih na primorski avtocesti raje uberejo pot čez Rakitno. »Sploh nam ni treba poslušati radia, pa vemo, da je nekaj na avtocesti,« pravi **Branka Mahne**. Avtomobile so vzeli v zakup, številnih motoristov, ki polagajo ovinke, pa ne. »Problem je zaradi otrok,« razlaga **Damijan Mahne**. Župeno namreč ne deli usode višje ležečih vasi v občini. Ponosni so na osem otrok, starih od dveh do dvanajst let. Otroci rastejo ukoreninjeni v domačo zemljo. »Obdelamo le še toliko zemlje, da se vse ne zaraste,« pravi **Miroslav Mahne**. »Tiste tri gajbe krompirja se ne splačajo ekonomsko. Vsadimo ga bolj zaradi ta malih,« razlaga **Branka Zalar Štritof**. »Da jih navadiš delati,« ženi pritegne **Danijel Štritof**. Kljub temu je obdelane zemlje vse manj in Župenci svojo vas delijo tudi z jelenjadjo, srnadjo, medvedi in celo volkovi. Zato si želijo, da bi jim sredi vasi zasvetili luč ali dve javne razsvetljave. Letos, ko je sadje obrodilo, lahko vas postane priljubljena medvedja destinacija. »Sliv je ogromno, pa jabolk, še preveč,« se po sadovnjakih ozira **Slavka Mahne**.

Župeno prečka evropska pešpot E7.

Preživeti je bilo treba

Živine v vasi ni že več kot deset let, včasih je bilo tudi obdelanega sveta precej več. Sejali so rž, pšenico, oves, piro in proso in posadili krompir. Za današnje zdravojedce bi bilo predvojno Župeno prava Meka, Miroslav Mahne pa se ob misli na pirine žgance samo zahahlja. »Še tiste špice so bile notri,« se kar malo skremži. »Pa veliko

prosa smo posejali in kašo jedli,« ga dopolni **Zofija Zalar**. Drži, da sta bili pred vojno v bližnjih Otavah kar dve trgovini, pri Borštniku in pri Popitovih, drži pa tudi, da ni bilo denarja. Kaj denarja, še miru ni bilo v otroštvu Miroslava Mahneta in Zofije Zalar, ki sta rojena v letih 1938 in 1930! Ko so Italijani zasedli vas, so vaščane preselili v Begunje. Župeno je samevalo skoraj celo leto. Tiha je postala tudi šolska pot do Otav, kjer je vseh sedem razredov, kolikor jih je bilo, kar skupaj poučeval samo en učitelj. Pa otrok ni bilo malo, na Župenem vsaj po pet pri vsaki hiši. »Zjutraj pasti, potem pa v šolo,« se juter iz svojega otroštva spominja Miroslav Mahne. »Kako smo se tiščali h kravam, ko je bil mraz,« še danes stresa Zofijo Zalar. Ni kaj, če so želeli preživeti, so morali biti pridni. »Mama je delala zobotrebce, oče pa suho robo. Žlice, igračke – konje in tičke na ročajih – in jih nosil prodajat, da je nabral za košnjo, da smo imeli takrat za jesti,« čas nazaj vrtil Zofija Zalar. Na velike kmetije na Otavskem je prišlo tudi po petnajst koscev. Tako kot iz drugih vasi v okolici so tudi tukaj moški čez zimo

»Malokrat se tako usedemo, otroci se več vidijo,« pravijo Župenci.

hodili tesat po gozdovih. »Moj oče je po Dolenjskem pa švelerje tesal,« pove Miroslav Mahne. Pri dveh hišah so delali nože, oče gospoda Mahneta je klepal, popravljaj lonce, iz jugoslovan- skih dinarjev izdeloval poročne rinke, delal je celo vžigalnike. Da je bila samozadostnost popolna, sta poskrbela še dva bližnja mlina. Imeli so ju Mahnetovi in Rotovi. Kasneje so nabirali rastline za farmacevtsko industrijo. Prašičke, kot pravijo jesenskemu podlesku, zajčke in krhliko so odkupovali v trgovini v Cajnarjih, češarke pa so prodajali v oljarnah v Begunjah in Dolenji vasi.

Imamo in ne nimamo

V svet se je takrat dalo tudi z avtobusom. Če danes ne bi bilo šolskega, bi rekli, da ga v vas ni več. Še okoli dvajset let nazaj pa je skozi Župeno vozil »ljubljančan«, avtobus na relaciji Loški Potok–Cerknica–Ljubljana in nazaj, da ne omenjamo delavskega, ki je zaposlene vozil povečini do cerkniškega Bresta. »Če nimaš avta, ne moreš nikamor,« skomigne **Marko Mahne**.

Ampak gostje so na Župenem dobrodošli, pritoževanje pa ne. Raje se veselijo vsake pridobitve. Naštevaje lahko začnemo z elektriko leta 1953, nadaljujemo s telefonom s konca osemdesetih let prejšnjega stoletja in zaključimo s čisto novim optičnim omrežjem. Ne smemo pozabiti na vodo. Pogosto prazne štirne so za prehrano upokojili in pospravili cevi, ki so jih v suši vlekli s sosednjega Beča, ko je občina povlekla vodovod s Pikovnika. Letnico so pozabili, človeka ne. »Schein je bil župan.« Veselijo se ceste, ki jo do Svetega Vida ureja občina. K maši in verouku je le treba do Svetega Vida, čeprav roko nad vasjo drži sv. Andrej iz bližnjih Gorenjih Otav. Očitno je kar dober patron. Smuki in slalomi na »Čemerikavi«, danes zaraščeni vzpetini pri vasi, so minili brez večjih poškodb. Marko Mahne se namuzne: »Skakali smo pa čez cesto.« Kart niso prodajali, vstopnico na »smučarski center« Otavske planote so si ljubitelji belih strmin priborili s kanglico bencina za vlečnico. Še farno tekmovanje so imeli pod pokroviteljstvom nekdanjega župnika Janeza Mihelčiča.

Prijetni sogovorniki (z leve): Branka Zalar Štrifot in Danijel Štrifot s svojima Metko in Vidom; Damijan Mahne s hčerko Evo, njegov oče Miroslav objema sosedo Zofijo Zalar in ženo Slavko; na koncu vrste je še drugi Miroslavov sin Marko s hčerko Kajo, ženo Branko in sinom Žanom.

Juha ali župan?

Če se boste ob naslednjem zastoju na avtocesti peljali skozi Župeno, počasi. Poskrbeli boste za varnost otrok in odprite oči ter si oglejte čudovite vaške skednje. Kapelica pa je že skoraj preveč skrita med hišami. V njej je zelo star Marijin kip. Vasi ga je podarila vaščanka, vrhovna predstojnica Marijinih sester v Dobrovi, sestra Leonarda Rot. Stoji pred njeno domačo hišo, zato zdaj zanjo skrbi sorodnica Branka Zalar Štrifot. »Bila je sestra moje stare mame,« ve povedati. Druga babičina sestra, Francka Švigelj, ki se je poročila v Selšček, pa je napisala knjigo Pa se sliš' od Svetga Vida zvon. Pri Franclovih, kot se jim reče po domače, je otroštvo in mladost preživel tudi sorodnik, znani slovenski fizik prof. dr. Branko Borštnik, upokojeni

raziskovalec s Kemijskega inštituta in profesor z Univerze v Ljubljani. Naj vas ne zmoti, da boste v njegovem življenjepisu prebrali, da je rojen na Hrvaškem. Tja je družino pregnala druga svetovna vojna. Prvega naseljenca na Župeno pa so naselili lastniki gospostev, ki so hoteli obdelano zemljo. Župeno je namreč krčevinsko ime. Leta 1464 nadliški urbar omenja Janeza Župana (Supey), po katerem je kraj dobil ime. Kdo ve, če ni iz najstarejše hiše prav Zofija Zalar? Pri njih se po domače reče Pri Špajnskih. V Jožefinskem vojaškem zemljevidu iz obdobja med letoma 1763 in 1787 je ime vasi zapisano Na Speinem in po družinskem izročilu so pri njihovi hiši imeli župana. No, druga zgodba o imenu pravi, kajpada, da so v vasi kuhali župo. Koliko Župen bi potem moralo biti po Sloveniji! Če zabavno izročilo zamenjamo z realnostjo: Franciscejski kataster iz leta 1824 na Župenem popiše pet hiš. Priimek Korošec najdemo na številkah ena in dve, na številki tri so se pisali Zalar, Rotovi so imeli številko štiri, hišna številka pet pa je bila Knapova.

Čisto za konec izleta na Župeno je prav, da razjasnimo še nekaj. Se vam znanec iz Otav popoldan ne oglasi na telefon? Lahko da je z Župenega. Tistim, ki jih sumijo, da niso ravno doma v geografiji hribovitih predelov cerkniške občine, Župenci raje rečejo, da so iz Otav. Oglasijo se pa ne, ker nimajo mobilnega signala. »To,« pravijo, »pa res zapišite. Signala si pa res želimo in ga potrebujemo.«

Kapelica je bila nazadnje obnovljena leta 2009.

Avtorja: **Nika in Metod Rudolf**

Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Unec

Na Uncu so gasilci že od nekdaj igrali zelo pomembno vlogo. Najprej seveda z opravljanjem svoje primarne naloge – gašenjem, nato pa tudi na različnih področjih vaškega življenja. Že od samega začetka so organizirali gasilske veselice, ene izmed redkih dogodkov, ki so popestrili enoličen vsakdan unškega kmeta.

Prvi začetki organiziranja gasilstva na Uncu segajo v drugo polovico 19. stoletja, ko se prvič omenja unške gasilce v članku o požaru v Martinjaku leta 1862. Pri tem požaru naj bi sodelovali tudi s svojo brizgalno, ki je nekajkrat omenjena še pred ustanovitvijo društva, leta 1911. Pred letom 1911 je na Uncu prišlo do kar nekaj požarov, ki so opisani v različnih virih. Požar iz leta 1833 je omenjen v časopisu Laibacher Zeitung, ohranil se je tudi načrt obnovitve vasi po požaru tega leta, ki ga je naredil inženir Alois Schaffenrath. V tem požaru je pogorelo veliko hiš in drugih poslopij, nikjer pa ni omenjeno, kako so ga pogasili. Opis naslednjega požara iz leta 1862 najdemo v Kmetijskih in rokodelskih novicah. Iz članka je moč razbrati, da je gašenje vodil Anton Leskovec, ki je preprečil, da bi požar uničil celo vas, prav tako pa piše, da so Unčani po tem požaru sklenili, da bodo začeli organizirano vaditi z brizgalno. Naslednja dva požara iz leta 1884 in 1886 sta opisana v Kroniki župnije Unec. Za prvi požar piše, da so ga pogasili gasilci z Rakeka, oškodovana sta bila dva kmeta. Drugi požar je bil bolj uničujoč, saj je pogorelo deset hiš oziroma poslopij. Požar so gasili gasilci z Rakeka, iz Cerknice, Planine, Postojne in Velikega Otoka.

Začetki društva

Proti koncu leta 1911 je bilo ustanovljeno prostovoljno gasilsko društvo, katerega načelnik je bil Avgust Belle. Društvo je kmalu v začetku naslednjega leta začelo z rednimi vajami in tudi odbornimi sejami. Tega leta je kupilo novo ročno brizgalno, ki je danes razstavljena v zastekljenem kozolcu

Vsako leto se zadnjo soboto v avgustu na Uncu odvije tradicionalna gasilska veselica. (© Ljubo Vukelič)

v centru vasi. Poleg nje najdemo tudi voz za moštvo iz leta 1913 in pa prvo motorno brizgalno, ki jo je društvo kupilo leta 1931. Notri lahko vidimo tudi uniforme iz obdobja med vojnami. V dvorani Rudolfa Maistra v gasilskem domu pa najdemo razstavo o življenju Rudolfa Maistra, pred gasilskim domom pa doprsni kip našega pesnika in generala. S tem Unčani ohranjamo spomin na Maistra in njegovo povezanost z Uncem, kjer je tudi umrl.

Do februarja 1913 je društvo pridobilo shrambo za gasilsko orodje, brizgalnico s sesalom, 220 metrov cevi, dva voza za cevi, tri lestve, oprave oziroma uniforme za 40 mož, dve plezalski svetilki in štiri petrolejske svetilke. Prvi večji požar na Uncu po ustanovitvi društva je bil 1. maja 1912; v njem je sodelovalo veliko društev. Zaradi hitrega posredovanja unških gasilcev je bil požar omejen na samo nekaj poslopij, nastalo je za 16.000 kron škode. Do začetka prve svetovne vojne je bilo društvo zelo aktivno, saj so člani ves čas posodabljali svojo opremo in prirejali vsaj dve veselici na leto, prvo februarja in drugo v začetku ali na koncu poletja.

Spoštujemo zgodovino

Med vojno je tako kot drugod delovanje društva zamrlo, po vojni pa se je začela počasna obnova v materialnem in organizacijskem smislu. Leta 1920 je bila shramba za orodje adaptirana v gasilski dom, poleg njega je bil na novo zgrajen stolp za sušenje cevi. Leta 1921 je na Uncu izbruhnil večji požar, ki je povzročil za več kot pol milijona

V dvorani Rudolfa Maistra v gasilskem domu najdemo razstavo o življenju Rudolfa Maistra, pred gasilskim domom pa stoji njegov doprsni kip. (© Ljubo Vukelič)

kron škode. Požar so unški gasilci gasili 24 ur, kar je pomenilo, da je bilo med gašenjem uničene in poškodovane veliko opreme, ki so jo v prihodnjih letih nadomestili z novo.

Zgodovino našega društva spoštujemo in prav zato se nam zdi pomembno, da člani svoje moči in prosti čas usmerimo v različne društvene aktivnosti. Od leta 2001 vsako leto priredimo tekmovanje za pionirje – Maistrov memorial. Tekmovanje poteka prvo soboto v juniju in vedno privabi mladino iz društev naše in sosednjih občin. Leta 2005 smo se prvič odločili prirediti Maistrov pohod. To je pot, ki vodi od gasilskega doma prek zaselka Hribce do Unške koliševke, razvalin planinskega gradu Haasberg na Stari grad, kjer se razteza pogled na Unec, in nato nazaj do gasilskega doma. Zaradi vsakoletne visoke udeležbe pohodnikov smo se leta 2008 odločili, da v okviru dogodka priredimo tudi tek, ki se udeležijo tekači v okviru Notranjskega tekaškega pokala. Teka, ki smo ga prirejali devet let zapored, so se udeležili domačini, šolarji in ostali tekači iz različnih krajev po Sloveniji.

Akcije za nakup opreme

Primarna naloga gasilcev je vedno bila posredovanje ob intervencijah. Najpogosteje pride do požara v naravi in na objektih (dimniki, barake, hiše ...). Ljudem pa priskočimo na pomoč tudi pri poplavih ali poškodbah oziroma kjerkoli in kadarkoli nas potrebujejo. Vsaka intervencija nosi določene spomine, a najbolj se spominjamo leta 2014. V začetku februarja je velik del države doletela naravna nesreča – žled. Polna dva tedna smo v dvanajsturnih izmenah dan in noč dežurali in bili v stalni pripravljenosti. Izpod ujetih dreves smo reševali ljudi, čistili ceste in okolice hiš, iskali pogrešane ljudi, črpali vodo iz poplavljenih hiš, zasilno oskrbovali najranljivejše z agregati in paketi prve pomoči ter še bi lahko naštevali.

Ob žledolomu se je pokazala dotrajanost naših treh vozil in vedeli smo, da bo menjava nujno potrebna. Po vasi smo začeli zbirati star papir in lastnike gozdov prosili za donacijo lesa, v letu 2015 pa dobili idejo o izdaji koledarja s podobami naših gasilcev. Koledar je požel ogromno uspeha, zato smo ga v naslednjih dveh letih izdali tudi s slikami gasilk. Tako smo z raznimi akcijami in pomočjo drugih društev, sponzorjev in prispevkov vaščanov v letu 2016 kupili dve novi vozili – GW-1 in GVGP-1 ter s tem zamenjali dve tretjini voznega parka.

Skrbimo za raznolikost dogajanja

Ob posredovanju velikokrat izvajamo tudi ukrepe prve pomoči. Na tem področju smo želeli pridobiti dodatno znanje, zato smo se člani društva udeležili tečaja za prve posredovalce. Tako lahko ob klicu na pomoč pomagamo ponesrečencu, še preden na kraj pride reševalna ekipa. Prav tako radi širimo znanje tudi na drugih področjih, se redno udeležujemo raznih tečajev, izobraževanj in prirejamo operativne vaje.

Unški gasilci se izobražujemo ter obnavljamo in nadgrajujemo svoje znanje. (© arhiv društva)

V preteklih letih smo priredili tečaj za pionirja in mladince, ki se ga je udeležilo 25 otrok. V društvu se mentorji trudijo prenesti čim več znanja na mladino in jo s tem dobro pripraviti na tekmovanja. Pionirji in mladinci se letno udeležijo več tekmovanj v širši okolici, kjer dosegajo odlične rezultate.

Zavedamo se, da lahko kot društvo poskrbimo za raznolikost dogajanja na Uncu. Prav zato vsako leto posebno pozornost posvetimo tradicionalni gasilski veselici, ki se odvija zadnjo soboto v avgustu. Letošnja veselica nam je bila še posebej pomembna, saj je v sklopu prireditve potekala tudi otvoritev novega medgeneracijskega športnega parka. Igrala so namenjena otrokom, fitnes naprave in balinišče pa starejšim. Tako smo dosegli cilj, da bi na Uncu ustvarili prizorišče za preživljanje prostega časa in medgeneracijsko druženje vaščanov.

PGD Unec šteje kar 470 članov, kar je za tako vasico, kot je Unec, zelo veliko. Unški gasilci se zahvaljujemo vsem društvom za dosedanja uspešna sodelovanja in vsem vaščanom, ki so nam vedno v oporo in nas podpirajo pri delu. Veseli smo povezanosti naše skupnosti, s katero lahko nadaljujemo zgodbo društva, ki se je začela pisati že pred 107 leti.

V PGD Unec smo bili pobudniki postavitve medgeneracijskega parka. (© Ljubo Vukelič)

Avtorica: **Vesna Telič Kovač** Fotograf: **Daniel Leskovic**

Cerkniški godbeniki na Musici creativi v Izoli

V sončni in glasbeno navdihujoči Izoli je med 19. in 25. avgustom potekal že 38. tradicionalni poletni godbeni tabor Zveze slovenskih godb Musica creativa. Tabora se je udeležilo devetdeset mladih glasbenikov iz štiridesetih slovenskih godb.

Najštevilnejše pa so se v Izoli zbrali predstavniki Godbe Cerknica, saj jih je v Pihalnem orkestru Musica creativa pod vodstvom dirigenta **Mitje Dragoliča** igralo kar dvanajst. Da so **Ernestina, Evelina, Natali, Tjaša, Vita, Zarja, Anže, Juš, Lovro, Luka, Rok** in **Vid** zaigrali s svojimi sovrstniki, gre zahvala tudi cerkniški občini, ki je vsem krila del stroškov. Glasbeniki, ki so v času tabora bivali v dijaškem domu, so na svojo prvo vajo odšli že kmalu po prijavi, sekcijske in orkestrske vaje so potekale tako v domu kot na OŠ Vojke Šmuc Izola od jutra do večera, saj so morali v skupnem tednu zvaditi zahteven, a ušesom privlačen in precej prepoznaven program, ki je letos vključeval slovenske in tuje plesne motive. Tako smo na sobotnem zaključnem koncertu, ki ga je napovedano neurje iz izolskega letnega kina Arrigoni prestavilo v kulturni dom, poleg uvodnih Adamičevih Fanfar slišali še Whelanov Riverdance, tradicionalno irsko plesno skladbo, Poročno koračnico Jacquesa Pressa in Baletne plesne Alberta Ginastera. S solo vložki na ksilofonu in marimbi sta publiko, ki je kljub skorajda neznosni vročini v kulturnem hramu ves čas zavzeto spremljala koncert, navdušila **Mia** in **Lovro** v Habetovih Navihancih. Globalne variacije britanskega skladatelja Nigela Hessa pa so nas prek tujih dežel popeljale do pokrajin v Slovenski rapsodiji Janija Goloba, do prekmurskih ravníc, ki smo jih zaslutili v skladbi Zrešlo je žito, do gričkov nad Izolo, kjer izvira tradicionalna »ištrijanska« Dajte, dajte. Slovensko rapsodijo je orkester odigral v aranžmaju dirigenta Mitje Dragoliča, ki je po izvrstnem in za vse tiste, ki smo koncert poslušali, tudi koncertu v zares težkih pogojih povedal, da je izredno ponosen, da velik delež mladih cerkniških godbenikov sodeluje pri vrhunskem projektu, kot je Musica creativa. Ne le da se

ukvarjajo z visoko glasbeno umetnostjo in s tem izboljšujejo svoje glasbeno znanje, temveč negujejo vrednote, kot so disciplina, vztrajnost, sodelovanje, prijateljstvo in spoštovanje, ki so pomembne za celo življenje. Prizadevanja in odličnost mladih glasbenikov je v nagovoru pohvalil tudi predsednik Zveze slovenskih godb (ZSG) **Boris Selko**, ki je letos na vrhu krovne organizacije slovenskega godbeništvá nasledil doseđanjega predsednika **Toneta Urbasa**, ki je bil prav tako med poslušalci zaključnega koncerta. Mladi orkestraši so se poleg spontanih nastopov po obalnih ulicah publiko predstavili tudi na petkovem koncertu komornih skupin, ki je potekal v sproščenem vzdušju v idiličnem paviljonu sredi izolskega parka Pietro Coppo. Mentorji posameznih sekcij, za saksofoniste je skrbela **Ita Nagode**, so s svojimi učenci pripravili glasbene utrinke, ki so popestrili poletni večer. Mladi cerkniški glasbeniki, med katerimi se nekateri na tabor vračajo že vrsto let, nekateri pa so se ga udeležili prvič, so pohvalili tako vrhunske mentorje in dirigenta, ki so jim pomagali obogatiti glasbeno znanje, kot tudi sovrstnike, saj so se v Izoli spletle nove prijateljske vezi in ob slovesu so se marsikatero mlade oči napolnile ne le z iskricami navdušenja, temveč tudi s solzicami. In da se bodo prijatelji, spomini, stare in nove zgodbe zopet našli tudi ob zaključku naslednjega poletja, bodo poskrbeli organizatorji te neprecenljive godbeniške izkušnje. Letos sta za izvedbo pohvalno poskrbela **Alenika Žnidaršič** (ZSG) in **Daniel Leskovic** iz Javnega sklada za kulturne dejavnosti (JSKD). Vaje in nekatere prve utrinke je zabeležila kamera, saj so o taboru poročali na nacionalni televiziji v dveh različnih informativnih oddajah, posnetki zaključnega koncerta pa so že javno dostopni in vabijo k poslušanju.

Oktober v kulturnem domu

☞ dr. Anja Bajda Gorela ☞ arhiv KD Cerknica

Od poletja smo se letos poslovili s festivalom Konč avgusta, s katerim smo »mehko« odprli novo sezono kulturnega doma. Moči smo združili s pevkami in bandom Studia Voice up, Big bandom Cerknica, animatorjem **Mitjo Mančkom**. Delovali pa smo tudi mednarodno in tako je pročelje kulturnega doma zaživel v doslej še nevideni podobi. Oktobra smo v kulturnem domu pripravili nadvse raznolik in pester program. Po izvedbi legendarne Sapramiške se nam že bliža nastop uspešnega mladega dua BQL z gostjo, simpatično Prekmurko **Niko Zorjan**. V soboto, 13. oktobra, gostimo odlično komedijo Resnica v izvedbi Slovenskega stalnega gledališča Trst. Komedija govori o vlogi resnice in laži v partnerskih odnosih. Resnica je urbana komedija iz leta 2011 francoskega dramatika Floriana Zellerja, ki je že doživela veliko prevodov v tuje jezike in bila uprizorjena na številnih odrih. V torek, 23. oktobra, bo v dvorani kulturnega doma potekala predstavitev projektov Notranjskega regijskega parka, 27. oktobra pa bo dvorano ogrel **Drago Mislej Mef** z bandom. Pestro bo tudi na filmskem področju. V soboto, 20. oktobra, bomo v sklopu Filmarije predvajali animirani film Pikica, Koko in divji nosorog. Projekciji bo sledil pogovor, vsi obiskovalci pa bodo tudi prejeli Kuldnevnik #2! Ob 20.00 bomo zavrteli romantično komedijo Plesna terapija. Za vse hrabre pa bomo na noč čarovnic predvajali srhljivko Vsi vejo s Penelope Cruz in Javierjem Bardemom v glavnih vlogah. ■

Šolarji razstavili portrete Frana Gerbiča

☞ Vesna Telič Kovač ☞ Ljubo Vukelič

Mineva že leto od razstave, ki smo jo v spomin na stoto obletnico smrti skladatelja Frana Gerbiča pripravili v cerkniški knjižnici in je bila del dogodkov v Gerbičevem letu. Projektu so se ustvarjalno pridružili tudi mladi umetniki OŠ Notranjski odred Cerknica. Da vsako leto lahko razstavimo izdelke, pravzaprav že prave male umetnine, za katere bi marsikdaj kar težko rekli, da so jih ustvarile tako mlade roke, je seveda zaslužen tudi njihov mentor likovnega pouka, profesor **Jernej Dolničar**, ki svoje učenke in učence vedno pripelje še v knjižnico na ogled in razstavo pospremi z zanimivo razlago. V septembru in prvih oktobrskih dneh so tako oddelek za odrasle kot tudi mladinski oddelek popestrili Gerbičevi portreti. Reliefe in kipe iz keramike in glazirane keramike, ki so jih šolarji ustvarili v preteklem šolskem letu, so si ogledali tudi učenci pri pouku likovnega snovanja, ki so z zanimanjem in predvsem navdušenjem poiskali svoj portret Gerbiča. Ker je letos stota obletnica smrti Ivana Cankarja, lahko z zanimanjem pričakujemo, kaj bo tokrat učencem v ustvarjalni izziv, mogoče podobo pisatelja uzremo celo na kavnih skodelicah ... ■

Klekljarice praznujemo 15 let

☞ Anica Lončar ☞ Tatjana Gostiša

Prvi začetki poučevanja v Kulturnem društvu (KD) Rak Rakek so se pričeli leta 2003; najprej smo v osnovni šoli na Rakeku izvajali krožek za otroke in pozneje z dvanajstimi odraslimi članicami. Že naslednje leto smo pripravili prvo razstavo klekljanih izdelkov. V začetku smo razstavljali z likovno sekcijo, leta 2006 pa smo klekljarice že imele prvo samostojno razstavo. Od takrat se prav vsako leto pred poletjem, prvi vikend v juniju, predstavimo in pohvalimo z novimi klekljanimi čipkami, ki jih ustvarimo čez zimo. Pripravimo tematske razstave – rože, živali, obrazi, mandale in energetske slike, horoskop, prazniki ... Letos, ob petnajstletnici delovanja, smo imeli razstavo v sodelovanju z likovno sekcijo in sekcijo mozaik na temo čipke v sliki in mozaiku. Predstavili smo čipko tako v modernem kot klasičnem načinu.

Ob obletnici smo delovanje 13. septembra slovesno obeležili z odprtjem razstave unikatov z naslovom Čipka Slika Mozaik, ki bo v rakovski knjižnici na ogled do 12. oktobra. Za to posebno priložnost je samo za klekljarice KD Rak Rakek **Anton Gričnik** napisal pesem, ki jo je zapel domači pevski zbor. Kulturni program je pripravila gledališka sekcija. ■

Zaključek poletavcev – poletnih bralcev

V soboto, 22. septembra, je dopoldne ob desetih Kulturni dom Cerknica kljub slabi vremenski napovedi po malem ozelenel, saj je Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica zaključila akcijo Poletavci – poletni bralci, ki so jo pod okriljem Mestne knjižnice Ljubljana letos izvajali v šestnajstih osrednjih splošnih knjižnicah.

Cerkniška knjižnica se je projektu pridružila prvič, zato je direktorica **Marija Hribar** v pozdravu še posebej pohvalila devetinštirideset bralcev od sedmega do dvanajstega leta naših treh občin, ki jim je od 11. junija do 11. septembra uspelo nabrati trideset dni polurnega branja (s podpisom so branje potrdili njihovi starši), s čimer so si prislužili zeleno majico in priznanje, knjižnica pa je pripravila tudi prireditev s predstavo čarodeja Tonija in zaključnim žrebanjem. Glavno nagrado, športno uro, je prispevala Mestna knjižnica Ljubljana oz. glavni sponzor Hervis, naša knjižnica pa je s pomočjo lokalnih ponudnikov storitev pridobila toliko donacij, da so bili izžrebani vsi sodelujoči. Da je vse potekalo gladko in brez zapletov, so skrbeli knjižničarji **Tine Mauer, Nevena Savić** in **Anita Leskovec**, ki je prireditev tudi povezovala. Uro je prejela **Zoja Žurga**, ki jo je izžrebal čarodej Toni.

Zaključek projekta se je ujel s prvim Nacionalnim mesecem skupnega branja, ki poteka od 8. septembra, mednarodnega dneva pismenosti, do 8. oktobra. Dolgoročni cilj projekta je dvig bralne kulture in bralne pismenosti, saj raziskave kažejo, da bralna pismenost v Sloveniji ni ravno na zavirljivi ravni. Najlepša nagrada za vse, ki so pripomogli k uspešnosti projekta, so bili nasmejani obrazi Poletavcev, ki so proti domu odhajali lahkotno, kot bi jim zrasle peruti poletavcev – začarani, očarani in nagrajeni. Knjižnica se zahvaljuje vsem donatorjem. Poleg nje so v nagradni sklad prispevali Društvo ljubiteljev Križne jame, Foto Žnidaršič, Frizerski salon Maša, Frizerski salon Monika, Frizerski studio Simona, Frizerstvo Tina, Gostilna Glažk, Gostišče in pizzerija Furman,

Hervis, Javni zavod Snežnik, Mestna knjižnica Ljubljana, Založba Morfem, Narodni muzej Slovenije, Notranjski regijski park, TUR servis, Turistično društvo Bloke in Zavod Rihtarjeva domačija.

Mednarodna izmenjava na Švedsko

Za potovanje na Švedsko smo učenci celotno leto pridno zbirali denar prek različnih dogodkov in z zbiranjem papirja. Zbirali smo se tudi na predurah, kjer smo se intenzivno pripravljali na izmenjavo. 31. avgusta smo se poslovili od svojih družin in se z avtobusom odpeljali do letališča na Reki. Za vožnjo od letališča na Švedskem do Norrtälja smo potrebovali dve uri. Soboto smo preživeli z gostiteljskimi družinami in spoznavali švedsko pokrajino ter njihov način življenja. V nedeljo so nam pripravili igro checkpoint, po njej pa so nam starši pripravili piknik. V ponedeljek smo se odpravili do prelepe peščne plaže, kjer smo se tudi kopali. Vsak večer smo se družili pred šolo. V torek smo se z javnim avtobusom odpeljali do Stockholma. Na avtobusu so nam bili najbolj všeč wi-fi in pa polnilne postaje za telefone. V Stockholmu smo si ogledali naravoslovni muzej ter stari in novi del mesta. Zanimivo se je bilo peljati s podzemno železnico. V tednu bivanja pri švedskih družinah smo se nanje zelo navezali in smo se od njih težko poslovili. V sredo v poznih urah smo se z letalom vrnili v Slovenijo. Neverjetno dogodivščino bi z veseljem ponovili. ■

✉ Zarja Ileršič, 9. a 📷 Urška Drobnič

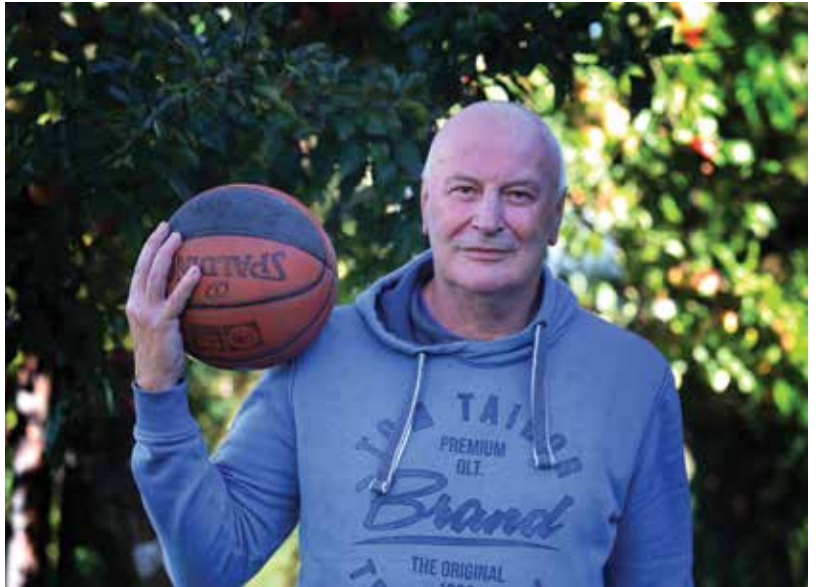

Avtor: **Miha Jernejčič** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Ivan Kranjc

Cerkničan Ivan Kranjc je s košarko povezan vse od konca šestdesetih. Leta 1969 sta z Jožetom Meletom ustanovila Košarkarski klub Cerknica, za svoje aktivno delovanje v klubu pa je letos prejel tudi zlato taborsko priznanje Občine Cerknica.

»Najprej smo igrali prijateljske tekme s kolegi, že takoj po ustanovitvi pa smo se priključili Ljubljanski ligi,« se začetkov domačega košarkarskega kluba, ki so ga ustanovili iz ljubezni do košarke, spominja Ivan, »leta 1976 smo igrali v zimski ligi Primorske in Notranjske. Cerkničani nismo imeli svoje dvorane, zato smo vse tekme igrali v gosteh, pa smo kljub vsemu vse zmagali in osvojili prvo mesto, čeprav so imeli na primer Postojnčani dobro ekipo, pri njih so igrali Kobe, Paternost, Tiringner in Šantelj, tudi mi pa smo bili zelo dobri.« Za Cerkničane so takrat poleg Ivana igrali še **Jože Mele, Jože Urbas, Dušan Jernejčič, Zdravko Drobnič, Dušan Kočevar, Branko Kranjc, Silvo Bavec** in **Franc Klemenc**, trener pa je bil **Jože Inocente**.

Še vedno v isti ekipi

Pri začetkih kluba niso bili pomembni le igralci, pač pa tudi drugi člani: »V začetku so nam na pomoč priskočili **dr. Boris Kravanja**, ki nam je na primer kar prek Rdečega križa »zrihtal« drese, pa učitelj **Vinko Toni, Franc Dolničar** ... Sicer smo bili pa tudi igralci še v upravnem odboru, zbirali finančna sredstva za klub, prevoze smo si organizirali. Vse je bilo na zelo volonterski bazi,« se spominja Ivan.

Ivan je v košarkarskem klubu igral med svojim sedemnajstim in devetindvajsetim letom, nato pa je prostor pod obročem prepustil mlajšim. Vseeno je v klubu še naprej deloval kot član upravnega odbora in trener, pa tudi danes je v košarki še vedno prisoten: »Zdaj sem vodja veteranske sekcije. Cerkniški veterani se lahko pohvalimo z desetim mestom na letošnjem evropskem prvenstvu. Ekipa je v celoti sestavljena iz bivših igralcev Košarkarskega kluba Cerknica, vsi smo iz cerkniške občine,« pravi Ivan, »med, mislim, da petnajstimi slovenskimi ekipami, ki so igrale, ni bilo nobenega takega primera, da bi celotna ekipa izhajala iz istega kluba in hkrati iste občine.« Na prvenstvu, ki je potekalo v Mariboru, je bilo sicer prek 1500 košarkarjev in košarkaric iz vse Evrope, Cerkničani pa so igrali v kategoriji nad 55 let.

tako da imamo tudi kvalitetne prijateljske tekme.« O razliki v načinu igre pravi, da igra danes bolj temelji na moči kot pa v prejšnjih letih, da se približujemo ameriškemu načinu košarkarske igre, pa tudi pravila so se malo spremenila: »Včasih ni bilo trojke, tako da je tudi met od daleč veljal le dve točki, pa tudi omejitev za napad je bila daljša. Takrat je bila omejitev 30 sekund, ki so se znova začele šteti, ko je igralec vrgel proti košu, zdaj pa je 24, žoga pa se mora dotakniti obroča.«

In na kateri dosežek je najponosnejši? »Najbolj ponosen sem na to, da se košarka v Cerknici razvija že 50 let, od tistih začetkov, ki smo jih ustvarili kot navdušeni prostovoljci, pa do zdaj. Zahvalil bi se vsem, ki so kadarkoli delali pri klubu in ki še delajo. V tem času jih je v cerkniški košarki delovalo mnogo in prav vsem sem hvaležen. Ne morem jih izpostaviti le nekaj, saj je res cel kup prostovoljcev, ki delajo z mladimi in starejšimi ter skrbijo, da cerkniška košarka še živi.« Med temi prostovoljkami so bile tudi njegova žena in dve hčeri: »Starejša hči **Mateja** je že pri petnajstih igrala za člansko ekipo, mlajša **Maja** je bila pomožna sodnica, žena **Željka** pa je pobirala vstopnino,« smeje pravi.

Ponosen na razvoj košarke

Tudi sicer se Cerkničani pod Ivanovim vodstvom redno udeležujejo veteranskih tekmovanj doma in v tujini: »Treniramo dvakrat na teden, v stalnem stiku smo z veterani Olimpije, ki je bila takrat v evropskem merilu eden boljših klubov. Z njimi se srečamo dvakrat letno,

KK CERKNICA VABI K
VPISU NOVE ČLANE
VSEH STAROSTI.

INFO: www.kk-cerknica.si

- RAD ŠPORTAŠ?
- SI ŽELIŠ BITI VKLJUČEN V REDNO ŠPORTNO AKTIVNOST?
- SE ŽELIŠ DRUŽITI Z VRSTNIKI?

PRIDRUŽI SE NAM NA
TRENINGU DEKLIC
ALI DEČKOV!

Urnik uporabe telovadnic in športne dvorane

V času od 1. oktobra 2018 do 30. junija 2019 telovadnici v Grahovem in na Rakeku ter športno dvorano v Cerknici uporabljajo različna društva. Objavljamo aktualen raspored.

TELOVADNICA GRAHOVO						
Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Nedelja
15.30–17.30	15.00–16.30	15.00–16.30	15.00–16.30	15.00–16.30		
Nogomet U8 F NK Cerknica	Ritm. gimnast. Mladi TKD Sovica	Košarka U 13, U15 Ž KK Cerknica	Ritm. gimnast. Mladi TKD Sovica	Košarka Mladi KK Cerknica		
17.30–19.00	16.30–18.00	16.30–18.00	16.30–17.30	16.30–19.00		16.00–17.30
Šp. vzgoja šoloob. otrok SK Cerknica	Nogomet U7 NK Cerknica	Košarka U 13 F KK Cerknica	Nogomet U7 NK Cerknica	Košarka mladi Rekreacija KK Cerknica		Mali nogomet NŠK
19.00–20.15	18.00–19.30	18.00–20.15	17.30–18.30	19.00–20.15		17.30–19.00
Košarka Rekreacija TKD Sovica	Košarka Rekreacija KK Cerknica	Mažorete in twirling mladi MACE	Šp. vzgoja šols. otrok SK Cerknica	Košarka Rekreacija TKD Sovica		Košarka ml. KK Cerknica
20.15–21.15	19.30–20.30	20.15–22.15	18.30–19.45	20.15–21.45		
Power kick RD Cerknica	Funkc. vadba RD Cerknica	Rekreacija Ml. nogomet Tekaška vadba TKD Sovica	Košarka U19 KK Cerknica	Šp. rekreacija Nogomet TKD Sovica		
21.15–22.15	20.30–22.00		19.45–20.45			
Rekreacija PGD Martinjak	Badminton BK Rakek		Power kick RD Cerknica			
			20.45–22.15			
			Badminton BK Rakek			

MALA TELOVADNICA GRAHOVO						
Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Nedelja
19.00–20.30		19.00–20.00	19.00–20.30	19.00–20.00		
Rekreacija Mladi TKD Sovica		Zumba RD Cerknica	Rekreacija Mladi TKD Sovica	Funkc. vadba RD Cerknica		

STARA VEČJA TELOVADNICA RAKEK						
Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Nedelja
16.00–18.00	15.30–16.30	16.00–17.00	16.00–17.00	16.00–17.00	9.00–11.30	
Nogomet Otroci NK Rakek	Nogomet Otroci NK Rakek	Nogomet Otroci NK Rakek	Nogomet Otroci NK Rakek	Nogomet Otroci NK Rakek	Tekme – po rozp. NTZS PPK Rakek	
18.00–20.00	16.30–18.00	17.00–19.30	17.00–18.00	17.00–19.30	16.00–18.30	
Namizni tenis Mladi PPK Rakek	Cici poskok NK Rakek	Namizni tenis Mladi PPK Rakek	Zmajčkova telovadba za predšolske otroke NK Rakek	Namizni tenis Mladi PPK Rakek	Tekme – po rozp. NTZS PPK Rakek	
20.00–22.00	18.00–20.00	19.30–20.00	18.00–20.00	19.30–20.00		
Odbojka Rekracija ŠRD ŽOGICA	Namizni tenis Mladi PPK Rakek	Namizni tenis Člani PPK Rakek	Namizni tenis Mladi PPK Rakek	Namizni tenis Člani PPK Rakek		
	20.00–21.30	20.30–21.30	20.00–21.30			
	Namizni tenis Rekreacija od 1. 11. do 1. 4. 2019 PPK Rakek	Rekreacija KK Cerknica	Namizni tenis Rekreacija od 1. 11. do 1. 4. 2019 PPK Rakek			

LEGENDA:

NK Nogometni klub

TKD Telesno kulturno društvo

KK Košarkarski klub

NŠK Notranjski študentski klub

NTZS Namiznoteniška zveza Slovenije

SK Smučarski klub

RD Rekreacijsko društvo

BK Badminton klub

PGD Prostovoljno gasilsko društvo

MACE Mažoretni, twirling in plesni klub

PPK Ping pong klub

ŠRD Športno rekreativno društvo

DU Društvo upokojencev

STARA MANJŠA TELOVADNICA RAKEK

Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Nedelja
15.30–18.00		15.30–18.00		15.30–18.00		
Rekreacija mladi NK Rakek		Rekreacija Mladi NK Rakek		Rekreacija Mladi NK Rakek		
	17.00–18.45		18.30–19.30	18.00–20.00		
	Cici poskok Rekreacija ml. NK Rakek		Body energy RD Cerknica	Košarka Mladi KK Cerknica		
	19.00–20.00		19.30–20.30			
	Rekreacija DU Rakek		Rekreacija DU Rakek			

ŠPORTNA DVORANA CERKNICA

Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Nedelja
15.15–16.15	15.15–16.45	15.00–16.15	15.00–16.30	15.00–16.00	8.00–12.00	8.00–12.00
Košarka U9, U11 P 1/3, U11 F 2/3 KK Cerknica	Nogomet U11 NK Cerknica	Košarka U9, U11 P 1/3, U11 F 2/3 KK Cerknica	Košarka U15, U13 Ž KK Cerknica	Košarka U9, U11 P 1/3, U11 F 2/3 KK Cerknica	Mažorete in twirling mladi MACE ali tekme mladi KK Cerknica	Mažorete in twirling mladi MACE ali tekme mladi KK Cerknica
16.15–17.45	16.45–18.15	16.15–17.45	16.30–17.45	16.00–17.30		
Košarka U13, U15 Ž KK Cerknica	Nogomet U13 NK Cerknica	Nogomet Deklice U7-U9 NK Cerknica	Nogomet U8 NK Cerknica	Košarka U13 F KK Cerknica		
17.45–19.15	18.15–19.30	17.45–19.15	17.45–19.15	17.30–19.00		
Košarka U15, U17 F KK Cerknica	Košarka U15, U17 F KK Cerknica	Košarka U15, U17 F KK Cerknica	Nogomet U11 NK Cerknica	Košarka U15, U17 F KK Cerknica		
19.15–21.00	19.30–21.00	19.15–21.00	19.15–20.45	19.00–21.00	18.30–20.30	18.00–20.00
Košarka Mladinci, Č KK Cerknica	Košarka U19 KK Cerknica	Košarka Mladinci, Č KK Cerknica	Nogomet U13 NK Cerknica	Košarka Mladinci, Č KK Cerknica	Košarka Tekme člani KK Cerknica	Košarka Tekme mladinci KK Cerknica
21.00–22.30	21.00–22.30	21.00 - 22.30	20.45–22.15	21.00–22.30		
Nogomet Rekreacija NK Rakek	Rekreacija ŠRD Žogjica	Košarka Rekreac. ml. KK Cerknica	Rekreacija PGD Cerknica	Rekreacija Odbojka, košarka, funkc. vadba NŠK		

OPOMBA: Če je dvorana zasedena s prireditvami, imajo MACE vadbo v Grahovem ali na Rakeku.

ŠPORTNI SEMAFOR

TEK

Notranjski tekaški pokal ebm-papst

10. tek po Blokah, 7,1 km, 9. 9. 2018

Matej Jakša – 25:08

Mateja Ožanič – 31:38

Jaka Grže – 26:32

Kristina Bele – 32:37

Davor Krašovec – 26:38

Nina Prevec – 33:09

Zmagovalci osnovnošolskih tekov:

600 metrov Ambrož Čeček in Neža Milavec

1000 metrov Tanej Fatur in Eva Kovačič

1200 metrov Miha Mlakar in Zoja Levec

NOGOMET

NK Cerknica, Primorska članska liga

2 tekmi, 2 poraza, 8. mesto

15. 9. 2018 Cerknica : Košana 0 : 1

22. 9. 2018 Renče : Cerknica 3 : 0

KEGLJANJE

KK Brest Cerknica, članice, 1. A-liga

2 tekmi, 1 zmag, 1 poraz, 5. mesto

15. 9. 2018 Brest I : Litija 2001 6 : 2

22. 9. 2018 Ljubelj : Brest I 6 : 2

KK Brest Cerknica, člani, 1.B-liga

2 tekmi, 2 zmagi, 2. mesto

15. 9. 2018 Brest : Taborska jama 1 6 : 2

22. 9. 2018 Kočevje : Brest 6 : 2

NAMIZNI TENIS

PPK Rakek, člani, 2. liga

2 tekmi, 2 poraza, 9. mesto

22. 9. 2018 PPK Rakek : NTK Muta 0 : 5

22. 9. 2018 PPK Rakek : NTK Inter Diskont II 1 : 5

NAVIAJAMO ZA NAŠE!

KOŠARKA

Športna dvorana Cerknica

13. oktober

KK Cerknica : Koš Primorska

27. oktober

KK Cerknica : Radovljica

KEGLJANJE

Kegljišče v Cerknici

12. oktober

ob 17.30 – Brest Cerknica II (ž) : Taborska jama

20. oktober

ob 14.00 – Brest Cerknica I (ž) : Impol (Slovenska Bistrica)

ob 17.30 – Brest Cerknica (m) : Rudar 1 (Trbovlje)

NOGOMET

Nogometno igrišče v Cerknici (»koleno«)

13. oktober

NK Cerknica : Korte Avtoplus

27. oktober

NK Cerknica : Ilirska Bistrica

NAMIZNI TENIS

Športna dvorana Rakek

27. oktober

ob 10.00 – PPK Rakek : ŠD SU Novo mesto

ob 16.00 – PPK Rakek : NTK Melamin

Nova organizacijska struktura CSD Cerknica

Prvega oktobra bo začela veljati nova organizacijska struktura centrov za socialno delo (CSD), ki bo dosedanjih 62 centrov združila v 16 novih. Sedanji CSD Cerknica bo skupaj s CSD Postojna in CSD Ilirska Bistrica postal enota območnega Centra za socialno delo Primorsko-Notranjska.

Z uvedbo nove strukture se bo na ravni novoustanovljene CSD organizirala skupna splošna služba, ki bo vključevala kadrovsko službo, računovodstvo in tehnično-administrativno službo. Prav tako bosta organizirani služba za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev in skupna strokovna služba, ki bo vključevala službo za koordinacijo in pomoč žrtvam, torej interventno službo in krizne centre.

Socialna aktivacija

Zaradi organizacijskih sprememb, ki se bodo zgodile z oktobrom, bo potrebna nadgradnja informacijskega sistema ISCSO, ki je podlaga za odločanje o pravicah iz javnih sredstev, kar pomeni nedelovanje sistema v prvem tednu oktobra. Na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pojasnjujejo, da nadgradnje ni mogoče izvesti prej, in poudarjajo, da to ne bo vplivalo na predvidena izplačila uporabnikom. V tem času CSD-ji ne bomo mogli vnašati vlog, odločati, nedelujoč bo tudi e-portal za e-vloge. Pristojni še poudarjajo, da reorganizacija centrov prinaša tri pomembne spremembe in koristi za uporabnike, in sicer programe socialne aktivacije, informativni izračun ter že omenjeno novo organizacijsko strukturo CSD.

Socialna aktivacija je pomembna zato, ker se v državo prvič vpeljuje koncept aktivne socialne politike, kjer ne gre

le za materialno pomoč prejemnikom denarne socialne pomoči, ampak tudi za njim prilagojene programe, da se bodo čim bolj približali trgu dela. Končni cilj je, da strokovni delavci ne ugotavljamo zgolj premoženjskega stanja posameznika, temveč se z njim naredi poglobljen strukturiran načrt, v dialogu določi način reševanja situacije ter podpiše pogodbo o aktivaciji, s katero je mogoče poglobljeno delo s posameznikom ali družino.

Informativni izračun v januarju 2019

Upravičenci do pravic iz javnih sredstev bodo informativne izračune prvič prejeli v januarju 2019. Tistim, ki pravice potečejo decembra, ne bo več treba oddajati vloge za podaljšanje, ampak bo postopek avtomatičen. Informativni izračun bo veljal za vse letne pravice: otroški dodatek, subvencijo vrtca, državno štipendijo, subvencijo kosila in malice. Za t. i. mesečne pravice, kot so denarna socialna pomoč, varstveni dodatek, subvencija najemnine, avtomatizma v odločanju ne bo – vlogo za podaljšanje bo treba oddati na enak način kot sedaj. Avtomatizem ne bo veljal ob prvi vlogi za posamezno pravico (npr. ko se v družini rodi otrok), prav tako ne bo veljal ob nastalih spremembah (npr. izpad dohodka), kar pomeni, da bo za uveljavljanje pravice treba oddati vlogo oz. sporočiti spremembo.

Namen reorganizacije je poenotiti delovanje centrov, med katerimi obstajajo velike razlike v načinu dela. Na ministrstvu potrdijo, da gre za spremembe samo v načinu delovanja in organiziranja centrov, v pravice uporabnikov pa ne po segajo. Pravice iz javnih sredstev bodo posameznik in družine še naprej uveljavljali na enak način kot do sedaj in pod istimi pogoji. Cilj je, da bi reorganizacija vzpostavila skupne službe, prinesla zmanjšanje administrativnega dela, povečanje učinkovitosti in kakovosti dela ter omogočila več časa za strokovne naloge.

Avtor: **Bojan Jerič** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Skupina za samopomoč osebam s težavami v duševnem zdravju

V okviru Centra za socialno delo (CSD) Cerknica deluje od decembra leta 2005 skupina za samopomoč osebam s težavami v duševnem zdravju.

Delovanje skupine je namenjeno odraslim osebam, ki imajo težave v duševnem zdravju in so bile invalidsko upokojene ali pa imajo težave pri vključevanju v okolje. Skupina je namenjena tudi osebam, ki niso bile hospitalizirane, a imajo težave in so se obrnile po pomoč k specialistu psihiatru.

Podpora programu

Skupino smo ustanovili na osnovi spoznanja, da osebe, ki so uporabniki psihiatričnih institucij, po zaključenem zdravljenju v bolnišnici zaznavajo vrzel pri vključevanju v socialno okolje in pri navezovanju stikov. Ravno pri tej ciljni skupini se kaže velika osamljenost in izoliranost. V dosedanjem skoraj dvanajstletnem delu s skupino ugotavljamo, da je takšen način druženja zanje dobrodošel in sprejemljiv. Poglavitni motiv delovanja skupine sta opolnomočenje in socializacija članov. Skupino vodi dva strokovna delavca CSD Cerknica. V letu 2018 je vanjo vključenih enajst oseb z območja občin Cerknica in Loška dolina. Program delovanja je financiran s strani obeh občin. Skupina je več let delovala v prostorih občine Loška dolina, sedaj se srečuje v prostorih Medgeneracijskega centra Gaber v Starem trgu pri Ložu.

Kamilice

Srečanje skupine je na štirinajst dni in traja od 1,5 ure do dveh. Skupina v mesecu juliju in avgustu ne deluje zaradi koriščenja letnih dopustov. Za zanimivo in nemoteno delo v skupini vedno pripravimo temo pogovora. Člani pogosto izpostavijo tudi svoje stiske in jih delijo z drugimi. Vsako srečanje je sestavljeno iz dveh delov – prvi del je pogovor na določeno temo, drugi del pa je namenjen sproščenemu pogovoru ob kavi ali čaju. Dokler je skupina delovala v prostorih Občine Loška dolina, smo šli na kavo v restavracijo z namenom, da bi se člani lažje vključili v širše okolje. Ravno pitje čaja je bil povod, da smo skupino poimenovali Kamilice. Sedaj ko smo v prostorih MC Gaber, pa je odhod v restavracijo bolj izjema kot pravilo, imamo pa vsaj na razpolago avtomat za tople napitke. Nekaj aktivnosti pa izvedemo tudi izven centra. Vsako leto organiziramo vsaj en izlet, ogled kino predstave, piknik in novoletno druženje. Ugotavljamo, da so vse aktivnosti pomembne za socializacijo oseb. Program aktivnosti oblikujemo skupaj z vsemi člani skupine glede na odobrena finančna sredstva.

DOBROTE IZ DOMAČEGA KRAVJEGA MLEKA

Kmetija MIHELČIČ

Domači sir, jogurt, skuta,
maslo, kruh, rezanci,
sirovi štruklji in še marsikaj.

NA CERKNIŠKI TRŽNICI
VSAKO SREDO MED 9.00 IN 12.00
TER VSAKO SOBOTO MED 8.00 IN 12.00.

VSAK DAN SVEŽE MLEKO IZ
MLEKOMATA NA TRŽNICI!

031 632 543

f [kmetija.mihelcic](https://www.facebook.com/kmetija.mihelcic)

KMETIJA MIHELČIČ, GRAHNOVO 28, 1384 GRAHNOVO

Avtor: Denis Medved Vir: stareslike.cerknica.org

Opatija leta 1956 – izlet na morje

Slika je nastala v poletnem času leta 1956 v okolici Opatije. Neznani fotograf je slikal dva čolna, polna otrok. Potniki na čolnih so šolarji osnovne šole iz Begunj. Z njimi je tudi njihova učiteljica Ludovika Bavdek.

Avtor fotografije: neznan, zbirka: Ludovika Bavdek

Večina izgleda dobre volje, ker ji je bila vožnja s čolnom zagotovo zanimiva, nekateri pa so videti malce resnejši. Vprašanje je, ali so vsi sploh znali plavati, po vsej verjetnosti pa je bila za njih to prva taka izkušnja.

Šola je organizirala enodnevni šolski izlet na morje. Udeležili so se ga učenci vseh osmih razredov, saj je bila v tistih časih v begunjski osnovni šoli še popolna osemletka in se je pouk izvajal od prvega do osmega razreda.

Zjutraj na dan izleta so se učenci z učitelji na vozu s konjsko vprego odpeljali na železniško postajo na Rakek. To je bil velik voz z lojtrami in je bil naštiman za prevoz večjega števila oseb. S takimi vozovi so se takrat vozili tudi na ohceti. Z Rakeka so se z vlakom odpeljali do Matulj, od tam pa so jo peš mahnili do Opatije, kjer so se vkrcali na čolna in se odpeljali do Reke, natančneje do Trsata. Na sliki je le polovica učencev. Ker so imeli na voljo dva čolna, so se razdelili v dve skupni. Drugo skupino sta spremljala ravnatelj in njegova žena. Od tam so se s čolni vrnili do Reke in z vlakom nazaj na Rakek ter s konji domov. Potovali so z različnimi prevoznimi sredstvi, kar je bilo verjetno naporno, vendar sem prepričan, da so otroci uživali in jim je izlet pomenil nepozabno doživetje. Marsikateri se je tako prvič srečal z morjem.

Na bližjem čolnu, čisto zadaj, sedi učiteljica Ludovika Bavdek. Na njeni desni strani sedi Marko Otrin, levo ob učiteljici pa njegova sestra Mateja Otrin. Gospa Bavdkova mi je rekla, da sta bila vedno skupaj in vedno v njeni bližini. Kar me ne čudi, saj učiteljico Bavdkovo poznam, ker me je učila v tretjem in četrtem razredu osnovne šole v Cerknici. Lahko rečem, da nam je bila prej kot mama, šele potem učiteljica

ali tovaršica, kakor smo učitelje takrat naslavljali. O ja, znala je tudi zaropotati, kadar smo bili preživahni. Ampak to je storila tako, da se je nismo nikoli bali, smo jo pa vedno spoštovali.

Ludovika Bavdek se tega dogodka dobro spominja.

Pa še to, morda je slika narejena celo v Trsatu, kamor so se šolarji pripeljali s čolnoma. Mislim, da to niti ni toliko pomembno. Pomembnejše je, da prikažemo, kakšne izlete so imeli šolarji v tistih časih.

Slovarček:

lojtra: lestev, **naštmano:** pripravljeno, **ohcet:** praznovanje ob poroki, svatba.

topdom
obnova

hansgrohe
ARMATURA LOGISE E 70
ZA UMIVALNIK, KLASIČNA
71160000
Stara cena: 89,90 €/kos
79,90
€/kos

pastorelli
GRANITOGRES RIVERSIDE
Stara cena: 19,90 €/m²
16,90
€/m²

GRIGIO	BEIGE	TERRA	NERO
--------	-------	-------	------

10,3 mm 30 x 60 cm R10

www.obnova.si
Aktivne cene veljajo do 31. 10. 2018

Vabljeni v salon keramike in kopalniške opreme na Tržaški 409 v Ljubljani.

Da ne bi zamudili nobene avanture več

Priložnost zamujena se lahko vrne, in to več kot ena.

TV PORT je aplikacija, s katero se lahko teveportirate do katere koli vsebine, ki ste jo zamudili v zadnjih 14 dneh.

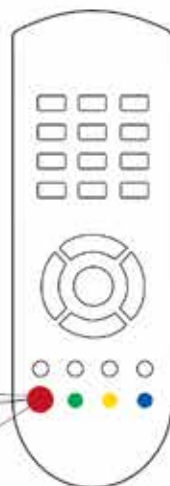
SANMIX

OGLED ZA 14 DNI NAZAJ

BREZPLAČNA APLIKACIJA ZA VSE NAROČNIKE KABELSKE TELEVIZIJE SANMIX. VSE KAR POTREBUJETE JE SMART TV Z DOSTOPOM DO SVETOVNEGA SPLETA.

tvport

SPORED

OGLED NAZAJ

AKTUALNE NOVICE

Za dodatne informacije nas pokličite 01 709 67 10 ali nam pišite info@sanmix.si | www.sanmix.si

POSEBNA AKCIJA

ZA NOV LG TV SPREJEMNIK

NOV SMART TV LG 32"
24 X 12,81 EUR

NOV SMART TV LG 43"
24 X 21,35 EUR

Očistili so Slovenijo in občino

Po Sloveniji so se v okoli 150 občinah ljudje na terenu 15. septembra priključili največjemu svetovnemu civilnemu projektu **World Cleanup Day 2018**, ki se je začel na otoku Fidži. Zeleni val pa se je do večera širil vse do Havajev, na sredini smo se priključili tudi Slovenci.

Kot zapišejo v Društvu Ekologi brez meja, ki je pobudnik čistilne akcije v Sloveniji, so prostovoljci na terenu ugotovili, da je odpadkov neizmerno manj kot v prejšnjih letih, v precej občinah so tokrat očistili še nesansirana divja odlagališča. Glavni problem ostajajo gradbeni odpadki, veliko pa je razpršenih odpadkov oziroma t. i. smetenja. Oboje kaže na to, da se je treba v bodoče usmerjeno posvečati informiranju in sankcioniranju odlaganja gradbenih odpadkov ter predvsem ukrepom zmanjšanja in pravnega ravnanja z embalažo.

»Dejansko reševanje problemov z odpadki je stvar, ki je kompleksnejša od enodnevnih čistilnih akcij in jo moramo nasloviti širše na več resorjev, kot posamezniki pa prenesti v prakso vsakodnevno pozornost zmanjšanja, ponovne uporabe in natančnejšega ločevanja odpadkov,« poudarjajo v društvu. Obljublajo pa, da se bodo v prihodnje intenzivno začeli posvečati projektom, kampanjam in pobudam, ki bodo na dolgi rok prispevali k manjšim količinam odpadkov.

V soboto, 15. septembra, se je v občini Cerknica okoli sto posameznikov prek različnih društev udeležilo čistilne akcije Očistimo Slovenijo. Med njimi so bili tudi predstavniki občinske uprave in komunale, direktorica **Irena Zalar** in

župan **Marko Rupar**. Akcijo sta namreč podprla tudi Javno podjetje (JP) Komunala Cerknica, d. o. o., in Občina Cerknica, ki je poskrbela za rokavice, vrečke za smeti in malico za prostovoljce.

Koordinator akcije v občini Cerknica **Primož Knap** razkriva, da se veliko odlagališč nahaja izven urejenih poti, tako da jih praktično ni mogoče opaziti, če ne stopimo globlje v gozd. »Še druga težava je smetenje. V naravi je veliko pločevink, plastenk, papirja, ki bi jih morali spraviti v nahrbtnike in jih doma odvreči v koš za smeti,« pojasnjuje Knap. Koordinator je bil z odzivom društev zadovoljen, nekoliko manj pa z ravnanjem posameznikov, ki odpadke še vedno brezvestno odlagajo v naravo.

Ocenjuje, da so prostovoljci v naravi pobrali kar za dva velika kontejnerja smeti. »Tvoji odpadki so tvoja odgovornost,« sporoča Knap in doda, da bo v prihodnje treba še več postoriti na področju ozaveščanja.

Tudi letos sveča manj

V mesecu novembru, ob dnevu spomina na mrtve, pokopališča v poklon rajnim vsako leto privabijo množice ljudi. Posledično se poveča količina odpadnih nagrobnih sveč.

Vse obiskovalce pokopališč prosimo, da odpadne nagrobne sveče oddajo ločeno v posebej označene zabojnike in jih ne mešajo z drugimi vrstami odpadkov, kot so ostanki cvetja, zeleni odrez, plastične vrečke in podobno. Zabojniki za odpadne nagrobne sveče na pokopališčih so belo-vijolične barve, označeni z napisom »samo za odpadne nagrobne sveče«.

Skupaj z Ministrstvom za okolje in prostor vas pozivamo k razmisleku, ali bi prižgali svečo manj. Ohranjanje spomina na drage ni vezano samo na 1. november. Na njih se lahko spomnite kadarkoli in jim posvetite nekaj besed ter prižgete virtualno svečo (www.svecamanj.si).

S tem boste prispevali k čistejšemu zraku in zmanjšanju količine odpadkov. Predniki vam ne bodo zamerili, potomci vam bodo hvaležni.

JP Komunala
Cerknica d.o.o.

Avtor: **Lucijan Batista** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Kurilna sezona pred vrati

Morda nas topli dnevi še niso spodbudili k razmišljanju o nakupu energentov za letošnjo zimo, a če jih še nimamo, je sedaj še pravi čas, da si jih priskrbimo. Ogrevanje z lesom je pri nas tradicija.

Les je domač in obnovljiv vir energije. Pomembno vlogo dobiva predvsem zaradi omejevanja izpustov toplogrednih plinov in prahu v ozračje. Tudi ekonomski vidik ni zanemarljiv, saj je toplota, pridobljena iz lesa, cenejša kot tista iz tekočih ali plinastih goriv. Nakup kurilnih naprav na lesno biomaso je stimuliran tudi s strani države. Najprimernejše vrste lesa za kurjavo med listavci so bukev, gaber, hrast. Za kurjenje uporabljamo predvsem les, ki ga ni smiselno predelati v industrijske izdelke.

Drva

Energijska vrednost goriva je količina energije, ki se sprosti med popolnim izgoretjem mase goriva. Energijska vrednost se znižuje s povečanjem vsebnosti vode, odvisna pa je tudi od vrste in ohranjenosti lesa. Za kurjenje v malih kurilnih napravah gorivo ne sme vsebovati več kot 25 odstotkov vode. Preveč vlažen les pri gorenju, ob nižanju energijske vrednosti, povzroča več dima, višje emisije prašnih delcev, nastanek katrana in posledično poškodbe kurišča. Zračno suh les (vlažnost pod 20 odstotkov) ima dvakrat višjo kurilno vrednost kot sveže posekan les. Kurilnost zračno suhega lesa različnih vrst je, gledano na težo lesa, precej primerljiva. Razlike med trdim in mehkim lesom nastajajo glede na volumen zaradi različne gostote. Če sekance ali drva kupujemo po masi (tako kot pelete) in ne po volumnu, je cena odvisna samo od vsebnosti vode in ohranjenosti lesa. Lesna goriva bi morali torej kupovati po masi, pri tem pa poznati še vsebnost vode.

Da dosežemo zračno suhost polen, jih moramo nasekati in skladiščiti na sončnih in vetrovnih površinah. Skladovnica mora biti dvignjena od tal, odmaknjena od stene skladiščnega prostora (kroženje zraka) in zaščitena pred dežjem. Sušenje je intenzivnejše, čim manjši so posamezni kosi lesa. Da dobimo zračno suh les, se mora ta sušiti vsaj eno leto na sončnem in zračnem prostoru. Pred nakupom kuriva preverite, kako in kje je zloženo. Najpogosteje se drva kupuje v prostorninskih metrih (prm), kar pomeni prostornino zloženega lesa (cepanice ali okroglice), polena pa tudi v nasutih prostorninskih metrih (nm³), kar pomeni prostornino nasutja, ali pa v tonah (treba je upoštevati vsebnost vode).

Sekanci

Kakovost sekancev je odvisna od vsebnosti vode, vrste in kakovosti lesa, velikosti delcev ter deleža različnih nečistoč in primesi. Za sekance uporabljamo les slabše kakovosti, droben les ter sečne ostanke. Sekanci, ki se uporabljajo v malih kurilnih napravah, morajo biti posušeni do vsebnosti vode pod 30 odstotkov. Surovino, predvideno za mletje

v sekance, je priporočljivo skladiščiti najmanj eno leto na zračnem in suhem prostoru. Zaradi obstojnosti sekancev moramo biti pri skladiščanju posebno previdni, saj prisotnost vlage povzroči, da so sekanci neustrezni za ogrevanje. Najboljši prostor za sušenje sekancev je pokrita, utrjena površina na sončni lokaciji z dostopom zraka. Cenejši način skladiščanja lesnih sekancev nam omogočajo zaščitne ponjave, ki so uporabne tako za sušenje kot skladiščanje sekancev, saj omogočajo dostop zraka. Seveda pa je treba lesne sekance nasuti na vodotesno in utrjeno površino, in sicer v stožčasti obliki, da dež hitro odteka s površja ponjave.

S sekanci se trguje največkrat v nasutih prostorninskih metrih (nm³), kar pomeni prostornino nasutja, ali po masi v suhem ali svežem stanju. Slednje se ob izmerjeni vsebnosti vode priporoča kot primernejše.

Peleti

Peleti postajajo vedno bolj priljubljena oblika ogrevanja z lesno biomaso. Vsi peleti, ne glede na drevesno vrsto, imajo podobno kurilnost, se pa razlikujejo predvsem po vsebnosti vode. Peleti so standardizirani in certificirani, torej imajo vzpostavljen sistem zagotavljanja kakovosti. Najbolj lahko zupamo tistim, ki so s strani neodvisnih institucij prejeli certifikat o kakovosti po evropskih standardih. Pred nakupom si je dobro ogledati teste peletov posameznih proizvajalcev/prodajalcev, ki jih objavlja Zveza potrošnikov Slovenije. Odstopanja po kakovosti so več kot očitna. Tudi navedbe posameznih parametrov kakovosti pelet na sami embalaži so zelo koristen podatek, zato ga obvezno preberimo. Uporabljajmo le tisto kakovost pelet, ki jo priporoča izdelovalec kurilne naprave, saj se bomo s tem izognili morebitnim težavam pri delovanju kurilne naprave, dosegali zelen izkoristek in podaljšali njeno življenjsko dobo. Pelete kupujemo v 15-kilogramskih vrečah, velikih transportnih vrečah (1.000 kilogramov) ali razsutem stanju glede na samo možnost skladiščanja.

S Komne na Tolminski Kuk

Dvodnevni pohod na Komno smo planinci Planinskega društva Cerknica pričeli pri Koči pri Savici in se po nekdanji vojaški poti podali h Koči pod Bogatinom. Po prenočevanju v Koči pod Bogatinom smo se naslednji dan, po zahtevni označeni poti, namenili povzpeti na Tolminski Kuk. Pri koči smo se razgledali po ostankih nekdanjih objektov zaledja soške fronte. Po nekdanji vojaški poti smo krenili na planino Govnjače, kjer so se pasle krave, ogledali pa smo si še ostanke nekdanjih mogočnih utrd iz obdobja prve svetovne vojne. Korak smo usmerili proti sedlu Kser, kjer nas je presenetil ostanek mejnega kamna iz obdobja po prvi svetovni vojni. Ob poti smo slišali oglašanje svizcev. Proti vrhu Tolminskega Kuka smo morali prečiti ozek greben Planje, se spustiti malo navzdol, pa zopet navzgor, da smo premagali grušč in skalne ovire. Vremenoslavci so za ta dan napovedali le morebitne popoldanske plohe v zahodni Sloveniji, pa so nas nevihte presenetile že sredi dneva. Med sestopanjem smo se večkrat ozrli proti nevihtnim oblakom in upali, da nam bodo prizanesli. Pri sestopanju s Komne smo se razgledali po Bohinjskem jezeru. ■

☞ Štefka Šebalj Mikše ☞ Neva Jezernik

Ogled Unške koliševke

Pohodniki Župnije Cerknica smo si v zadnji in precej deževni avgustovski nedelji, pod vodstvom **Jožeta Stražišarja**, ogledali udornico Unška koliševka in ostanke nekdanjega italijanskega utrdbenega sistema Alpski zid. Zaradi dežja se na dno udornice nismo podali, ogledali pa smo si lahko le eno desetino vseh rogov. Opremljeni s čeladami in svetilkami smo se pomikali po hodnikih, nastlanih z odpadki obiskovalcev. Levo in desno smo si razgledovali prostore, poslušali vodnikovo razlago in prišli do z betonom zadelanega rova. Ugibali smo, kaj neki se skriva v nadaljevanju tega rova, da ga je jugoslovanska vojska zadelala z betonom. Odgovora nismo našli, zato smo se podali v nižjo etažo in prišli do prostora nekdanje elektrarne ter dalje do odprtine v steni koliševke, ki je bila namenjena prezračevanju. Jože je odprtino zavaroval z vrveno ograjo, da smo se varneje razgledali po koliševki. Po izhodu smo si ogledali še nekatere vhode v rove na površju. Prenehalo je deževati, zato smo si pri ruševinah gradu Haasberg pogledali še mesto nekdanje grajske kapele in ostanke gospodarskega poslopja. Druženje smo zaključili z ogledom bližnjih izvirov Unice – Škratovke in Malnov. ■

☞ Štefka Šebalj Mikše ☞ Alenka Veber

Izlet v Radeče

Zakaj bi se na izlet odpeljali z avtobusom, če se lahko peljemo z vlakom? Članice in člani Društva upokojencev Rakek smo se zjutraj zbrali na železniški postaji in se z vlakom odpeljali do Ljubljane, kjer smo presedli na vlak do Radeč v Zasavju. Peš smo se odpravili do nabrežja reke Save, kjer so nas sprejeli radeški splavarji. Splavarska frajla nam je po stari slovanski tradiciji v znak dobrodošlice postregla s kruhom in soljo, eden od splavarjev pa nam je ponudil tudi »frakelj« z domačim borovničevcem. Po reki Savi so nas popeljali vse do mogočnih mostov Zidanega mosta. Z zgodbami iz časov, ko je prevoz lesa po reki pomenil vir preživetja, so nam pričarali čarobnost tega nekoč zelo spoštovanega poklica. Pogostili so nas z odličnim golažem in kozarčkom rujnega. Poskrbeli so tudi za domačo glasbo in nastop folkloristov. Običaj je, da se tako kot ladje krsti tudi splav, da svoj dragoceni tovor – nekoč les, danes turiste – varno pripelje do končne postaje. Doživeli smo splavarski krst, šaljiv običaj sprejema zelencev med izkušene flosarje. K dobremu razpoloženju je prispevalo tudi lepo, sončno vreme. ■

☞ ☞ Boža Vesel

Stran ureja: **Notranjski regijski park** Fotografije: **arhiv NRP**

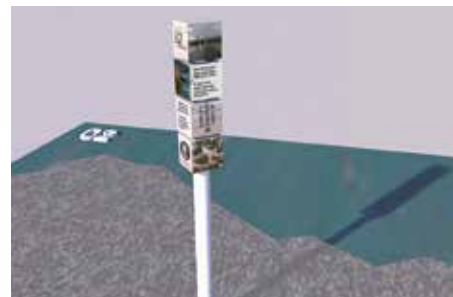
Nove pridobitve na Cerkniaškem jezeru

Notranjski regijski park (NRP) bo v okviru projekta LIFE Stržen na Cerkniaško jezero umestil prepotrebno usmerjevalno infrastrukturo, s katero bo obiskovalcem omogočeno polnejše doživetje jezera.

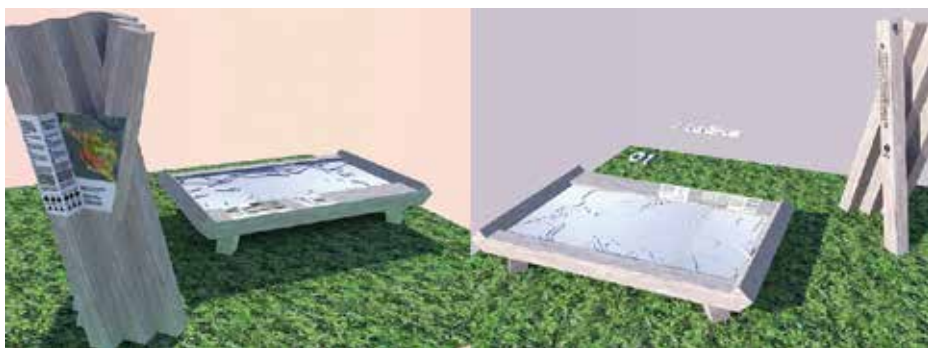
Tisti, ki nas bodo obiskali s plovili, bodo imeli možnost priveza k pontonu, ljubitelji ptic bodo te lahko opazovali z opremljene ornitološke opazovalnice, sprehajalci pa bodo lahko hodili po urejeni tematski učni poti.

Usmerjevalna pot bo vodila od vstopne točke pri bodočem informacijskem centru na parkirišču na koncu

Dolenjega Jezera do Ribiškega kota in naprej po obrobju gozda po Drvošču. Infrastruktura bo na jezero umeščena predvidoma v letu 2019, do takrat pa vam ponujamo vpogled v idejne osnutke za nekaj posameznih interpretacijskih točk na poti. Na vsaki točki bo na zanimiv način predstavljena vsebina, ki se nanaša na jezero in

V Rešetu bo na količkih predstavljeno Cerkniaško jezero v vseh štirih letnih časih.

Vstopna točka z maketo območja Cerkniaškega jezera

okolico. Opisane bodo posebnosti in zanimivosti: od geografskih značilnosti in upravljanja z zemljišči do presihanja, flore in favne. Prioriteta pri oblikovanju interpretacijskih točk je bila, da bodo vsebine zanimive tudi otrokom, saj želimo še posebej pri njih vzbujati navdušenje nad naravo in naravovarstvom.

Prostor za hribskega urha

Hribski urh spada med tiste evropsko ogrožene dvoživke, za katere so določena posebna ohranitvena območja Nature 2000. V Sloveniji je zavarovan in kot ranljiva vrsta uvrščen na rdeči seznam. Zaradi človekovih posegov je bilo naravno okolje hribskega urha na območju Jamskega zaliva na Cerkniaškem jezeru zelo prizadeto. Te dvoživke namreč za uspešno razmnoževanje potrebujejo vodo, ki pa jo večji del leta na tem območju primanjkuje. V začetku meseca septembra je bil tako na zemljišču v občinski lasti vzpostavljen nov življenjski prostor za hribskega urha v upanju, da se bo njegov stalež zopet povečal. ■

VRTNARIJA NAJDI

Predavanje o preventivni zaščiti rastlin in tal, ter gnojenje z ekološkimi pripravki iz rastline **NEEM**, podjetja **Aurum**.

18. oktober 2018, ob 17. uri.

Vrtni center Najdi.

Listi in plodovi drevesa NEEM.

Darilni program, zoo program, vrtni program...

Odrpto:
pon.-pet.: od 8. do 19. ure
sob.: od 8. do 13. ure
nedelje in prazniki zaprto

VRTNI CENTER NAJDI
Podskrajnik 16b
1380 Cerknica
tel.: 051 724 004, 01 709 60 35

Avtor križanke: **Vladimir Milovanović**, Najeto pero

Nagradna križanka

Geslo križanke (izpisano na osenčenih zelenih poljih) napišite na dopisnico in pošljite na naslov: Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica s pripisom »Nagradna križanka« ali ga pošljite na elektronski naslov urednistvo@slivniskipogledi.si, ime zadeve naj bo »Nagradna križanka«. Rešitve bomo v uredništvu sprejemali do **20. oktobra**.

Trije izžrebani nagrajenci bodo prejeli nagrade, ki jih prispeva pokrovitelj tokratne križanke **Extreme bar Cerknica**.

- 1. nagrada:** dvakrat koktajl,
- 2. nagrada:** kapučino + tortica,
- 3. nagrada:** dvakrat kapučino.

Imena nagrajencev bodo objavljena v naslednji številki Slivniških pogledov, ki izide v začetku novembra. Nagrajenci in nagrajenke septembrske križanke so:

- 1. nagrada:** dve vstopnici za predstavo Sapramiška – **Mateja Šega**, Lipsenj 25 c, 1384 Grahovo,
- 2. nagrada:** sestavljanke – **Desa Dekleva**, Cesta pod Slivnico 4 a, 1380 Cerknica,
- 3. nagrada:** magnetki – polhek – **Ivo Klobučar**, Partizanska 14 a, 1381 Rakek.

Nagrajenci bodo nagrade prejeli po pošti.

					Glasilo Občine Cerknica	URADNA POTRDITEV, VERIFIKACIJA	VRSTA MOTORJA Z NOTRANJIM IZGOREVANJEM	SMRDO-KAVRA	PREBIVAL. RUDAR. REVIRIJA	NOBELIJ	JAPONSKI PISATELJ (HIROBUMI)	PREIZKU-ŠEVALEC	SLOVENSKI IGRALEC (PRIMOŽ)	LETOVIŠČE V BOLGARIJI OB ČRNEM MORJU
					ODVRAČANJE ČESA									
					ZBIRKA VIDEOFILMOV									
					JAKOV BRAT DVOJČEK, EDOM					PTICA UJEDA, SRŠENAR				
					KUŽA					POLOŽAJ				
											RASTLINSKA BODICA			
											NIMFEREK, STUDENCEV			
	ODREZANO LASIŠČE	BARVNI PRAH V KOPIRNIH STROJIH	ITALIJANSKA DRUŽINA IZDELOVALCEV GODAL	VESOLJEC ARM-STRONG				FILOZOFIJA SALECL						
				ŽI(G)				OZKA ODPRTINA						
ZDRAVNIŠKI PRIPRAVNIK							PAPEŽEV POSLANEC					AM. IGRALEC (JACK)	MORSKI PTIC	
							RAZA							
IGRALEC KOMIČNIH VLOG														
ALPSKA SMUČARSKA DREV				RAVNINA, VRŠINA						VODNI ČLE- NONOŽEC	AM. PEVKA JOHNSON			
				NEODIM							PEVEC NABER			
LJUDJE, ROJENI ISTEGA LETA						ŽIVALSKI POTOMCI						KLOR		
						AM. PISAT. GREENE						AM. IGRALEC (TOM)		
STARO IME ZARELIEF							PRISTANIŠČE V JORDANIJI	AM. IGRALEC (DON)						
								VAS PRI TOLMINU						
					MAJHNA RACA							STIK DVEH PLOSKEV		
					PRISTAN. V IZRAELU							KORALNI OTOK		
									AMERIŠKI IGRALEC JULIA				AMERIŠKA IGRALKA GARDNER	
					ROMANJE V MEKO				JUD		STRUPEN IGLAVEC			
											KONRAD ADENAUER			
					RUSKI FIZIK, NOBELOVEC (ALEKSEJ)									
					IGRALKA KROPIUNIG									

Rešitev prejšnje križanke (vodoravno): KONCESIJA, UGASNITEV, LOS, SLANA, POLHKOV, KN, ARAI, ARAMIS, SPA, BARTOK, NI, POLBOG, ESAI, KAC, ALI EN, ŠVEDŠČINA, DINAMIT, KUTA, ŽA, APARATURA, AČKUN, KO, ORKA, AKIS, AMBA, TOLAR, BAS, EKONOMISTI, ROKAVIČKA. Težje besede: ABRIKOSOV, AMATI, AMECHE, NAJADE.

SMG

Gradimo s srcem.

PRODAJNI SALON SMG

Cesta 4. maja 50a
1380 Cerknica

DELOVNI ČAS

pon., sre., pet.	8:00 - 12:00 12:30 - 16:00
tor., čet.	8:00 - 12:00 12:30 - 18:00
sob.	po dogovoru
ned. in prazniki	zaprto

KONTAKT

info@smg.si

www.smg.si

direktor: 040 899 728

svetovalec: 051 660 083

Z NAMI DO CELOVITE PRENOVE VAŠEGA DOMA

Na enem mestu lahko med seboj primerjate produkte različnih priznanih proizvajalcev ter vidite in preizkusite vhodna vrata, notranja vrata, PVC in lesena okna, vse vrste roletnih sistemov in strešna okna, vgrajena v mansardni prostor. Tako boste na podlagi **lastne izkušnje z izdelkom** in s pomočjo nasvetov našega strokovnega svetovalca našli najboljšo rešitev za vaš dom.

mansarda (20 cm izolacije) že od 28 €/m² + DDV

okna PVC Nagode

strešna okna VELUX

Do 15 % popusta na določeno stavbno pohištvo

V OKTOBRU ...

Prvošolčki so v oktobru vabljeni k brezplačnemu vpisu.
Ob vpisu jih čaka darilo (slikanica).
⌚ KJUC

Igralne urice v angleščini

⌚ Za predšolske otroke
⌚ Vsak ponedeljek ob 16.30
📍 Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

Joga za otroke

⌚ Za otroke od šestega do dvanajstega leta
⌚ Vsak torek ob 17.30
📍 Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

Vadba qigong

⌚ Vsak ponedeljek ob 18.00
📍 Točka moči, Čabranska 9, Cerknica
📍 Večgeneracijski družinski center

8. oktober–8. november

Darja Bajc – razstava pletenih in kvačkanih izdelkov za najmlajše
⌚ V času urnika knjižnice
📍 V razstavni vitrini cerkniške knjižnice
⌚ KJUC

18. oktober–16. november

Razstava čipk Klekljarske sekcije KD Rak Rakek
⌚ V času urnika knjižnice
📍 Knjižnica Rakek
⌚ KJUC in KD Rak Rakek

22. oktober–14. november

Zvone Ivančič: razstava maket lokomotiv
⌚ V času urnika knjižnice
📍 Knjižnica Rakek ⌚ KJUC

Torek, 9. oktober

Bralno srečanje
Druženje ob branju s stanovalci Centra starejših Cerknica – DEOS
⌚ 11.00 📍 DEOS, Center starejših Cerknica ⌚ KJUC

Sreda, 10. oktober

S svetovanjem do uspeha
Brezplačno karierno svetovanje
⌚ 12.30 📍 Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

Bralni klub

Beremo: Amy Chua – Bojna pesem mame tigrice.
⌚ 18.00 📍 KJUC

Četrtek, 11. oktober

Pisana jesen
Pravljčna urica z ustvarjalno delavnico
⌚ Za otroke od četrtega leta dalje.
Prijave na 01 7091 078.
⌚ 17.00 📍 KJUC

Petek, 12. oktober

Pisana jesen
Pravljčna urica z ustvarjalno delavnico
⌚ Za otroke od četrtega leta dalje.
Prijave na 01 7091 078.
⌚ 17.00 📍 KD Cerknica ⌚ KD Cerknica in Notranjski študentski klub

BQL in Nika Zorjan

Koncert
⌚ Vstopnina: 12 € ⌚ 19.00
📍 KD Cerknica

Sobota, 13. oktober

Tečaj kaligrafije s Katarino Rojc
⌚ Prijave do 10. oktobra na elektronski naslov oi.cerknica@jkskd.si

⌚ Od 10.00 do 13.00 📍 JSKD, OI Cerknica, Čabranska 9, Cerknica
📍 JSKD, OI Cerknica in Literarno društvo Navdih

Dan odprtih vrat PGD Unec

⌚ Od 18.00 dalje 📍 Gasilni dom Unec ⌚ PGD Unec

Komedija Resnica

Predstava Slovenskega stalnega gledališča Trst
⌚ Vstopnina: 12 € ⌚ 20.00
📍 KD Cerknica

Sreda, 17. oktober

Naučimo se pripraviti argentinsko pastafrolo
Kulinarična delavnica
⌚ Obvezna prijava na družinski.center.cerknica@gmail.com
⌚ 18.00 📍 Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

Četrtek, 18. oktober

Otvoritev letne razstave Likovne sekcije KD Rak Rakek
⌚ Razstava bo na ogled do 16. novembra v času urnika knjižnice na Rakeku.
⌚ 19.00 📍 Knjižnica Rakek
⌚ KJUC in KD Rak Rakek

Sobota, 20. oktober

Dan odprtih vrat PGD Cerknica
⌚ Oktober je mesec požarne varnosti in letošnja tema je številka 112.
⌚ Od 10.00 do 13.00
📍 Pred Kulturnim domom Cerknica
⌚ PGD Cerknica

Pikica, Koko in divji nosorog

Filmarija
⌚ Vstopnina: 3 €. Projekciji bo sledil pogovor. ⌚ 17.00 📍 KD Cerknica

Plesna terapija, romantična komedija

Projekcija filma
⌚ Vstopnina: 4 € ⌚ 20.00
📍 KD Cerknica

Ponedeljek, 22. oktober

Pravljčna urica z ustvarjalno delavnico
⌚ Za otroke od četrtega leta dalje
⌚ 17.00 📍 Knjižnica Rakek ⌚ KJUC

Torek, 23. oktober

Pravljčna urica z ustvarjalno delavnico
⌚ Za otroke od četrtega leta dalje
⌚ 17.00 📍 Knjižnica Rakek ⌚ KJUC

Notranjski regijski park v naslednjih petih letih

Predstavitve projektov
⌚ Vstop prost ⌚ 19.00
📍 KD Cerknica

Sreda, 24. oktober

Recital pesmi Janeza Kranjca
⌚ 18.00 📍 KJUC

Četrtek, 25. oktober

Večer poezije z Majdo Radovič
⌚ 19.00 📍 Knjižnica Rakek
📍 KJUC in DU Rakek

Začetni tečaj angleškega jezika za odrasle

⌚ Obvezna prijava na družinski.center.cerknica@gmail.com
⌚ Vsak četrtek ob 15.30
📍 Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

Petek, 26. oktober

Učenje o delovnih in socialnih pravicah skozi kviz
⌚ Za mlade od 18 do 29 let ⌚ 19.00
📍 Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

Sobota, 27. oktober

Dan odprtih vrat PGD Ivanje selo
⌚ Prikaz vaje, predstavitev vozil PGD Rakek, Unec in Ivanje selo, prikaz TPO in AED, predstavitev opreme, predstavitev Zavoda Reševalni pas. Več informacij: www.pgd-ivanjeselo.si.
⌚ 15.00 📍 Ivanje selo
⌚ PGD Ivanje selo

Drago Mislej Mef in band

Koncert
⌚ Vstopnina: 10 € ⌚ 20.00
📍 KD Cerknica

Nedelja, 28. oktober

Mojca in njen piskrček
Plesna predstava Baletnega društva Postojna
⌚ Vstopnina: 1 € ⌚ 15.30 in 17.30
📍 KD Cerknica ⌚ KD Cerknica in Baletno društvo Postojna

Sreda, 31. oktober

Pohod z baklami do gradu Šteberk
⌚ Srednje težek nočni pohod z baklami. Predhodne rezervacije na: 041 632 153 (Gašper), krizna_jama@yahoo.com ali www.krizna-jama.si
⌚ 18.00, pohod bo trajal do dve uri
📍 Start in cilj pohoda Kmetija z nastanitvijo Tekavča ograda (Lipsenj 32)
⌚ Društvo ljubiteljev Križne jame

Vsi vejo, psihološki triler

Projekcija filma
⌚ Vstopnina: 4 € ⌚ 20.00
📍 KD Cerknica

OKTOBER 2018

27.10.

DRAGO MISLEJ MEF & BAND

kulturni DOM CERKNICA

www.kd-cerknica.si

Godba Cerknica vabi nove člane!

Vabljeni vsi z znanjem instrumenta (pihala, trobila, tolkala), ki Vas navdušujeta glasba in igranje v orkestru. Več informacij na 031/852 348 ali godba.cerknica@gmail.com.

